

A5474 II

Przyzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

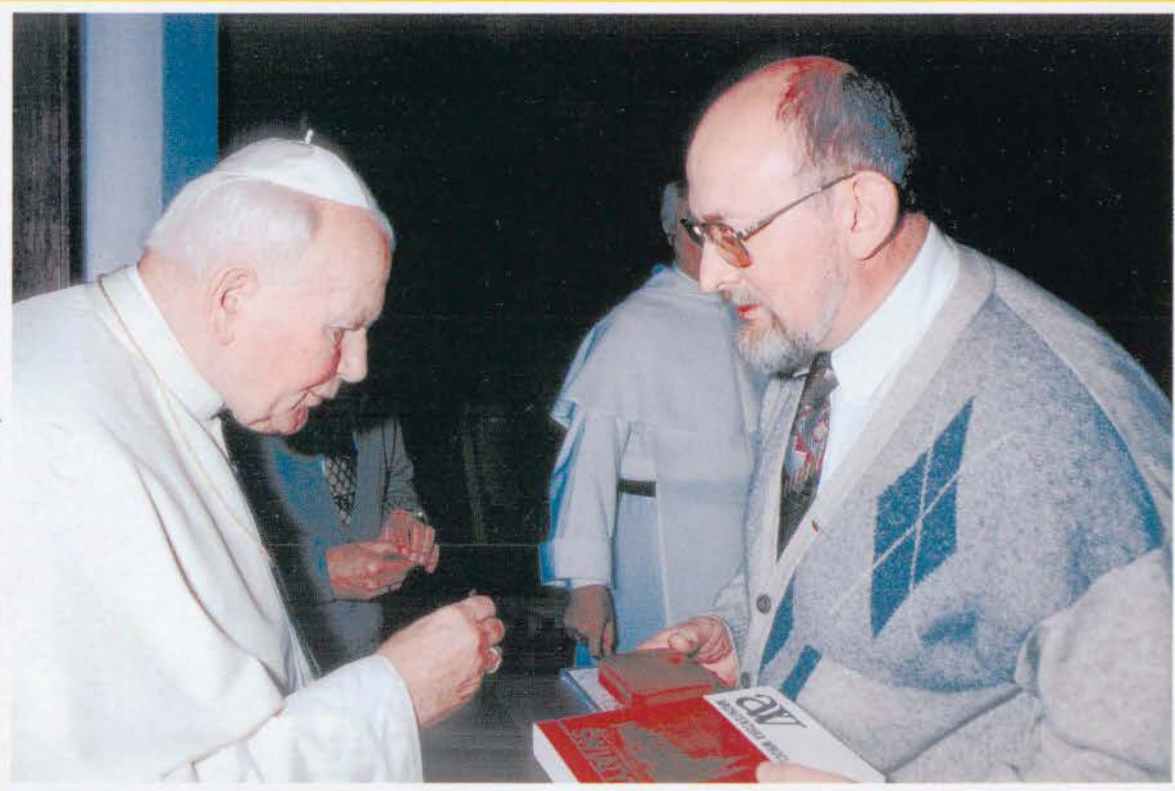
Nr 101

grudzień 1997

D2.15

WROCŁAWSKA WIZYTA U OJCA ŚWIĘTEGO

Fot. L'Osservatore Romano - SERVIZIO FOTOGRAFICO

Prorektor dr Ludomir Jankowski wręcza Ojcu Świętemu list i upominki

Jego Świątobliwość
Jan Paweł II

Ojczy Świty,

Spoleczność akademicka Politechniki Wrocławskiej składa najlepsze życzenia zdrowia i obfitych łask bożych.

Niech nasz Dobry Pan wspomaga Twoje, Ojczy Świty, pielgrzymowanie, które tak owocnie spełnia się w wielu miejscach na tej Ziemi, wśród wielu narodów, dla dobra Kościoła.

Dziękujemy Tobie, Ojczy, za dar Kongresu Eucharystycznego. Jego owoców mogliśmy doświadczyć prawie natychmiast, w bardzo trudnych chwilach, które dotknęły nasze środowisko, Miasto, Kraj. Wierzymy, że głoszona przez Ciebie Ewangelia znajdzie szczególnie uważnych uczniów w gronie studentów i pracowników naszej Uczelni.

Bóg zapłać za dobro, którego doświadczamy dzięki Twojemu wstawiennictwu u Najwyższego.

Szczęść Boże w dziele kierowania Kościołem na tej Ziemi.

Rektor

Prof. Andrzej Mulak

Wrocław, listopad 1997 rok

WROCŁAWSKA WIZYTA U OJCA ŚWIĘTEGO

Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu.

Prorektor PWr dr Ludomir Jankowski uczestniczył wraz z delegacją przedstawicieli samorządu Wrocławia oraz środowisk twórczych i naukowych w zorganizowanym w dniach 16-23 listopada wyjeździe do Rzymu.

Samorząd wrocławski przekazywał Jego Świątobliwości Janowi Pawłowi II podziękowania od władz miasta za uczestnictwo w 46. Kongresie Eucharystycznym. Pozostali uczestnicy przekazywali dary w imieniu swoich środowisk. Papież otrzymał zdjęcia z powodzi we Wrocławiu, dary związane z Kongresem Eucharystycznym, a od Politechniki Wrocławskiej: adres, który zamieszczamy obok, książkę – III tom cyklu „Architektura Wrocławia” poświęcony świętynom

(pod red. prof. Jerzego Rozpędowskiego z Wydz. Architektury), płytę kompaktową z nagraniem Chóru PWr oraz plaketkę uczelni. Dziękując papież prosił o przekazanie pozdrowień pracownikom PWr.

Spotkanie miało miejsce na audiencji prywatnej, którą udało się uzyskać po audiencji generalnej. Był to sukces, ponieważ równocześnie odbywał się synod biskupów obu Ameryk.

Polska grupa miała następnie okazję zwiedzenia Monte Cassino, Rzymu, Florencji, Wenecji, Padwy i Orvieto.

Wśród uczestników wyjazdu byli też: pani rektor PWST prof. A. Twardowska, pani prof. Poznańska z ASP i dr A. Józwenko, dyrektor Ossolineum.

Fot. Piotr Krasicki

— Znowu nici!

Szanowni Państwo,

Nadszedł grudzień – sezon prezentów i podsumowań. Zanim jednak pozwolimy zjrzeć Jego Magnificencji do worka św. Mikołaja, chcemy powrócić jeszcze do tematu letnich praktyk studenckich. Prof. Zbigniew Bać odsłania kulisy Letnich Szkół Architektury. Studenci z WPPT przedstawiają swoją jesienną podróż do Niemiec.

Pan dr hab. Andrzej Ożychar zabiera wszystkich w świat biochemii i nagród Nobla. Dla uważnych Czytelników będzie to istna syntaza ekstazy!

Uczelnia ma kilku nowych profesorów. Przedstawiamy ich Państwu mając jednocześnie nadzieję, że Pan Prezydent dorzuci coś jeszcze pod choinkę.

Donosimy o kilku jubileuszach. Najdostojniejszą Jubilatką jest pani doc. Kazimiera Fulińska, która przepracowała na Politechnice Wrocławskiej aż 50 lat! Młodzieńczą energią prezentuje również Klub AZS PWr obchodzący właśnie XX-lecie. Zapowiadamy też zjazd z okazji XXX-lecia WPPT.

Jak zawsze zamieszczamy wiadomości z Senatu, Rady Głównej i Kolegium Rektorów. Będzie co poczytać pod choinką!

Życzymy Państwu zatem miłych, zdrowych, wesołych i śnieżnych Świąt Bożego Narodzenia. Niech wszystkie marzenia naszych Czytelników spełnią się w nadchodzącym 1998 roku, a komputer niech przemówi w noc wigilijną ludzkim głosem. Wystarczy, że kupią Państwo swemu dziecku kartę dźwiękową.

Redakcja

WROCŁAWSKIE PROMOCJE DOBRYCH KSIĄŻEK

Wrocław, 4–7 grudnia 1997

W pierwszych dniach grudnia wrocławski ratusz już po raz szósty był miejscem spotkań wydawców z całego kraju. Głównym organizatorem Promocji było Wydawnictwo Dolnośląskie.

Po inauguracyjnym spotkaniu, w którym udział wzięli zaproszeni goście, wystawcy oraz dziennikarze nastąpiło ogłoszenie wyników konkursu o „Pióro Fredry” na najlepszą książkę roku.

Organizatorzy przygotowali bardzo bogaty program imprez towarzyszących, wśród których na uwagę zasługuje spotkanie wydawców z bibliotekarzami i dyskusja na temat „Biblioteka miejscem promocji książki”. Spotkaniom towarzyszyły również wystawy plastyczne. W Galerii „Pod Plafonem” swoje projekty scenograficzne i rysunki zaprezentował Paweł Pawlak. Odbył się także wernisaż ekspozycji prac Międzynarodowego Pleneru Sztuki Papieru, przygotowany przez Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju. Dużym zainteresowaniem cieszyło

się spotkanie z Krzysztofem Pleśniarowiczem, autorem książki pt. „Kantor” z serii „A to Polska właśnie”. Wiele emocji wzbudził Witalij Szentaliński z Moskwy, opowiadając o mrocznych czasach i ujawniając przy tym niektóre dane z archiwów literackich KGB. Wydawcy uatrakcyjnili dzień św. Mikołaja organizując dla dzieci liczne konkursy z nagrodami.

Wśród zaproszonych 34 najlepszych wydawców, i to głównie spoza Wrocławia, znalazła się nasza Oficyna Wydawnicza, co jest dla nas niewątpliwą nobilitacją. Zaprezentowaliśmy 60 tytułów, z których największym zainteresowaniem cieszyły się publikacje dotyczące Wrocławia oraz Dolnego Śląska. Wydane przez nas książki z cyklu „Zamki i pałace Dolnego Śląska” podpisywał na naszym stoisku ich autor Romuald M. Łuczyński.

Halina Dudek

(Obejrzyj zdjęcia i przeczytaj więcej na ostatniej kolorowej stronie numeru)

Pryzmat

Pismo Informacyjne
Politechniki Wrocławskiej
Politechnika Wrocławska
Wybrzeże Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław

Redaktor Naczelny: dr inż. Maria Kiszka
Redakcja: bud D-5, pok.22, tel. 320 22 89 i 320 21 17
e-mail: pryzmat@ite.ite.pwr.wroc.pl

Opr. graf., skanowanie, DTP, skład i lamowanie, korekta: redakcja
Kolor naświetla: „FUNNA” W-w, ul. Krupnicza 2/4
Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWr Nakł. 1500 egz.
Druk koloru: „ELMA”, W-w, ul. Norwida 29

R O Z M A I T O Ś C I

NAGRODY FNP

W tym roku już po raz szósty rozdano nagrody Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej. Wręczono je na Zamku Królewskim w Warszawie 6 grudnia 1997.

W dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych wyróżniony został prof. Andrzej Paczkowski z Instytutu Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk za książkę *Pół wieku dziejów Polski 1939-1989* uważaną za najlepsze opracowanie naukowe dotyczące PRL.

W dziedzinie nauk przyrodniczych i medycznych nagrodę przyznano prof. Ryszardowi Gryglewskiemu z Katedry Farmakologii Collegium Medicum UJ za badania nad regulacją trombozy. Badania te mają duże znaczenie przy leczeniu zawałów serca.

W dziedzinie nauk ścisłych laureatem został prof. Tomasz Łuczak z Wydziału Matematyki i Informatyki UAM w Poznaniu. Ten młody, zaledwie 34-letni naukowiec został wyróżniony za prace nad teorią losowych struktur dyskretnych.

W dziedzinie nauk technicznych nagroda przypadła prof. Antoniemu Rogalskiemu z Instytutu Fizyki Technicznej WAT. Podpułkownik Rogalski zajmuje się badaniem właściwości i zastosowaniami półprzewodników do detekcji promieniowania elektromagnetycznego. Pracuje głównie nad detektorami podczerwieni wykonanymi z materiałów o wąskiej przerwie energetycznej. Nagrodę otrzymał za osiągnięcia w dziedzinie detektorów wykorzystujących potrójne związki półprzewodnikowe.

CZASOPISMA DLA PWR

Jak poinformował przewodniczący Uczelnianej Komisji Przetargowej dr inż. Jan Winter, zakończono przetarg na dostawę czasopism naukowych dla Biblioteki PWR w roku 1998. Przetarg przeprowadzony został w trybie negocjacji z zachowaniem konkurencji. W drodze postępowania wyłoniono jako dostawcę firmę SWETS&ZEITLINGER GmbH. Cena ofertowa w opcji FAST wynosi 934.950,27 DM.

KREDYT NA STUDIA

Ministerstwo Edukacji Narodowej zapowiedziało szybkie wprowadzenie systemu kredytów na studia. Zakłada się, że student będzie mógł pożyczyć przynajmniej 500 zł miesięcznie.

Ustawa będzie wprowadzana pilotażowo w Warszawie i Poznaniu. O pożyczkę będzie mógł się ubiegać każdy student, ale w sytuacji przewagi popytu nad podażą o pierwszeństwie będą decydowały wyniki w nauce lub sytuacja materialna studenta. Pieniądze na pożyczki będą pochodzić ze specjalnego funduszu i zapewne pozwolą na przyznanie ok. 50 tysięcy stypendiów. Uzyskane pieniądze

będzie można przeznaczać na czesne, czynsz, mieszkanie, wyżywienie, książki, przyrządy naukowe etc.

Splacanie kredytu rozpoczynać się będzie po dwóch latach od zakończenia studiów. Dobrzy studenci mogą liczyć na umorzenie odsetek lub nawet całego kredytu.

Inicjatorami starań o wprowadzenie kredytów na studia byli członkowie Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Ich przedstawiciele spotkali się 24 listopada z ministrem Miroslawem Handke.

ZMIANY NA SZCZYTACH

Nowy minister edukacji narodowej zaproponował już dwóm osobom z AGH stanowiska w ministerstwie.

Rzecznikiem prasowym AGH została pani mgr Anna Kryś-Dyja, dotychczas naczelna redaktorka *Biuletynu Informacyjnego Pracowników AGH* (znana nam ze spotkań redakcji pism akademickich). Podsekretarzem stanu ds finansowych został dr Andrzej Karwacki, dotychczasowy dyrektor administracyjny AGH.

Ponadto sekretarzem stanu ds. oświaty została pani mgr Irena Dzierżowska (Unia Wolności), podsekretarzem stanu ds szkolnictwa wyższego został prof. Jerzy Zdrada, a podsekretarzem stanu ds. współpracy z zagranicą – prof. Willibald Winkler, który w poprzednich kadencjach był rektorem Politechniki Śląskiej.

Podsekretarzem stanu ds reformy szkolnictwa wyższego został mgr Wojciech Książek.

(wg BIP AGH)

20 MILIONÓW

Rada Fundacji Stefana Batorego podczas dorocznego posiedzenia przyjęła przedstawione przez Zarząd sprawozdanie za rok 1996 i zaaprobowwała sposób realizacji celów i priorytetów Fundacji. Określone są one jako „niesienie pomocy tym wszystkim, którzy mają energię i chęć niezależnego od państwa i rynku działania na rzecz społeczeństwa otwartego, tolerancyjnego, demokratycznego”. Fundacja realizuje te cele przede wszystkim przez pomoc organizacjom pozarządowym, fundacjom, stowarzyszeniom, niezależnym ośrodkom i grupom nieformalnym.

W 1996 roku wpłynęło do Fundacji ponad 2000 wniosków o pomoc finansową. Na 1000 z nich odpowiedziano pozytywnie. Ponad 800 osób skorzystało ze stypendiów na studia, staże i podróże naukowe, a 1500 wzięło udział w organizowanych przez Fundację szkoleniach i kursach. Wydano na te cele 20 mln zł.

Zarząd Fundacji deklaruje, że kieruje się przy podejmowaniu decyzji wyłącznie jakością przedstawianych projektów. W komisjach, które decydują o rozdziale funduszy, zasiadają wybitni specjaliści wywodzący się z różnych środowisk i reprezentujący różne orientacje. Po-

dejmowane decyzje finansowe są – jak zapewniają władze Fundacji – w pełni jawne i każdy może się z nimi zapoznać.

(Głos Uczelni nr 58)

BANK – STUDENTOM

Fundacja Bankowa im. Leopolda Kronenberga we współpracy z AIESEC Polska zorganizowała konkurs nazwany *Projekt Wokulski*. Inicjatywa jest adresowana przede wszystkim do studentów kierunków ekonomicznych.

Projekt składa się z dwóch niezależnych części. W pierwszej z nich mogą wziąć udział wszyscy studenci. Polega on na napisaniu „eseju” na jeden z pięciu podanych przez organizatorów tematów. Nagrodą za to będzie komputer z drukarką o łącznej wartości 10 tys. zł.

Druga część konkursu polega na opracowaniu najlepszego biznesplanu i przeznaczona jest dla studentów, którzy ukończyli II rok studiów, a także studentów studiów podyplomowych, którzy nie ukończyli 27 lat. Zwycięzca otrzyma nagrodę w formie pożyczki w wysokości 20.000 zł na realizację przedstawionego biznesplanu. W przypadku powodzenia przedsięwzięcia pożyczka będzie miała charakter bezwrotny. (Ale jeśli się nie uda? Nieszczęsny zwycięzca nie będzie miał z czego oddać długu. – Red.)

Jednocześnie ogłoszono czwartą edycję konkursu o nagrodę Banku Handlowego SA w Warszawie przyznawanej za szczególnie osiągnięcia w zakresie myśli teoretycznej w sferze ekonomii i finansów. Wysokość nagrody w tym roku wynosi 30.000 zł.

ERRATA

Poprzedni, setny numer zawierał niestety szereg błędów różnej skali, których pijana (szczęściem) redakcja nie dostrzegła. Chcemy w tym miejscu wymienić najważniejsze defekty:

- Podczas uroczystości 14 listopada wręczano uroczyste dyplomy potwierdzające uzyskaną habilitację. Nie wiązało się to jednak z nagrodami. Słowo *nagrody* wyindukowało nam się przez wpływ.

- Na stronie 6 pominęliśmy podpis pod rysunkiem Dariusza Godlewskiego. Autor zатуłował go: RADA GŁÓWNA NIE WPUSZCZA WIATRÓW. Zgodnie z życzeniem Autora przepraszamy Go.

- Z nieznanym nam przyczyn, mimo usilnych starań, zniknęła grecka czcionka w artykule prof. Krzysztofa Abramskiego o tegorocznych noblistach z dziedziny fizyki (str.18).

- Z kolei czcionek z polskimi znakami diakrytycznymi zabrakło w notatce o nowym składzie rady FNP (str.4).

No cóż, to i tak nie wszystko. Może napiszemy o tym w następnym odcinku powieści pt. Errata.

Redakcja

SENAT

XIV POSIEDZENIE SENATU

(27.11.1997 r.)

Obradom przewodniczył, pod nieobecność JM Rektora, Prorektor ds. Nauki **prof. J. Zdanowski**.

Na wstępie posiedzenia uczczono pamięć zmarłego **em. prof. zw. dr hab.inż. Jana Langer**a. Jego sylwetkę przypomniał dziekan Wydz. Budownictwa **prof. E. Kubica**.

• Rozpatrzone wnioski osobowe. Senat wyraził zgodę na mianowanie na stanowiska profesorów zwyczajnych PWr dwóch osób: **prof. dr hab. inż. Jacka Malki** (Wydz. Elektryczny) i **prof. dr hab. inż. Bohdana Radomyskiego** (Wydz. Chemiczny).

Postanowiono też o mianowaniu na stanowiska profesorów nadzwyczajnych PWr **dr hab. inż. Danuty Michalskiej-Fąk** i **dr hab. inż. Kazimierzy Wilk** (Wydz. Chemiczny) oraz **dra hab. inż. Jarosława Strzycka** (Wydz. Mechaniczny).

Ponowne mianowanie na stanowiska profesorów nadzwyczajnych uzyskali: **dr hab. inż. Ewa Marcinkowska** (Wydz. Budownictwa), **dr hab. inż. Józef Głuszek** (Wydz. Chemiczny), **dr hab. inż. Zbigniew Huzar** oraz **dr hab. inż. Marek Kurzyński** (Wydz. IZ).

• **Prorektor J. Zdanowski** przedstawił potrzebę przeprowadzenia reasumpcji głosowania w sprawie zasad zlecania zajęć dydaktycznych i rozliczania pensum w r.ak. 1997/98. Władze PWr są zdania, że pracownicy korzystający ze zniżki pensum ze względu na wiek i stan zdrowia nie powinni pracować w godzinach nadliczbowych (a zatem i pobierać za to honorarium). W przeciwnym przypadku grozi to wyrwaniem z budżetów dziekańskich kwoty 500.000 zł. Proponuje się też, by liczba godzin nadwymiarowych realizowanych rocznie przez wydział nie mogła przekroczyć 25%, o ile nie uzyskano zgody Prorektora ds. Nauczania na większy limit. Jest to też rozwiązanie bezpieczniejsze wobec dwuznaczności zapisu ustawowego.

Dziekan J. Koch zwrócił uwagę, że trudno z góry określić liczbę nadgodzin, zatem nie wiadomo, kiedy należy wnioskować do Prorektora o zmianę limitu. **Prorektor J. Zdanowski** zapowiedział, że władze Uczelni chcą działać elastycznie, jednakże zamierzają ograniczyć liczbę specjalistycznych wykładów.

Prof. J. Zwoździak poparł **prof. J. Kocha**, uznał proponowany przepis za zbędną centralizację i zaproponował, by w przypadku odwoływania się do zasad przyjętych zwyczajowo (pkt 1.4) nie mówić o środowisku

wrocławskim, ale ogólnopolskim.

Dr J. Górniak zapytał, kto decyduje o wielkości przyznanej zniżki pensum (pkt 4.1) wobec określenia tylko jej górnej granicy. prosił też o zdefiniowanie, co oznacza poparcie RW (pkt 4.2) wobec decyzyjnej roli dziekana przy obniżaniu pensum „w uzasadnionych wypadkach”.

Dr M. Michalewska (ZNP) uznała, że proponowane zmiany spowodują zadziałanie przepisów wstecz, natomiast skala groźących wydatków nie będzie aż tak duża, jak sądzą władze.

Dr W. Jabłoński („S”) podkreślił, że nie wszyscy są zainteresowani zwiększaniem ilości godzin nadliczbowych. Niektórzy cierpią z powodu zbyt dużych obciążeń, w związku z tym celowe byłoby zawiadomienie prorektora, gdy ilość godzin nadwymiarowych przekracza 20%.

Dziekan J. Świątek przypomniał, że limit 25% miał blokować sztuczne rozdrabnianie zajęć. Po przekroczeniu 25% można wejść w kolizję z Kodeksem Pracy. Poparł obniżki pensum ze względu na wiek.

Prof. Zdanowski wyjaśnił, że zapisana w punkcie 6.1 wielkość 25% dotyczy ilości nadgodzin w skali Uczelni, a zatem ograniczenie ma przede wszystkim służyć ograniczeniu wydatków. Pozwolenie na przekroczenie ustalonej granicy będzie limitowane możliwościami płatniczymi. Jednocześnie dziekani muszą być świadomi, że pracownik może odmówić wykonywania prac w nadgodzinach, o ile przekracza to 25% jego własnych zajęć. Co do decyzji o obniżce pensum, podejmuje ją dziekan po zasięgnięciu opinii rady wydziału. Skala obniżki (w granicach ustalonych w p.4.1) powinna być zgodna z wnioskiem zainteresowanego.

Mgr J. Bąbka zapytał o interpretację punktu 1.5 (nie będącego przedmiotem reasumpcji) mówiącego o obowiązku ujmowania zleczanych zajęć w funduszu bezosobowym danego wydziału. Jak traktować przypadek prowadzenia zajęć nieodpłatnie (co ma miejsce na WPPT)? Jednakże **prodziekan WPPT J. Górniak** zaprzeczył podanej przez **mgr Bąbkę** informacji.

Senat przyjął w głosowaniu nową wersję zasad zlecania zajęć i rozliczania pensum (46:0:1).

• Powrócono do tematu zbliżającej się okresowej oceny nauczycieli akademickich. Wobec ogólnej aprobaty dla stosowania ankiet jako formy pomocniczej wobec autoreferatu przyjęto do rozwiązania (44:0:2). Wiąże się ono z proponowanymi zmianami do Statutu PWr.

Prof. S. Chanas, przewodniczący Senackiej Komisji Oceniającej podkreślił, że Komisja nie formułowała uprzednio odpowiednich punktów Statutu PWr. Obecnie proponowane przez nią zmiany dotyczą:

– §73 ust.4: Autoreferat osoby ocenianej może być zastąpiony przez ankietę, której formę i zakres ustala Senat.

– §74 ust.1: Weryfikacja przez komisję jednostki organizacyjnej podlega również ocena dobra lub bardzo dobra na uzasadniony wniosek kierownika jednostki.

ZNP i S'80 odniosły się negatywnie do propozycji zmiany §74.

Prof. C. Daniłowicz z Komisji ds. Regulaminu i Statutów powiedział, że komisja miała wątpliwości co do celowości zmiany §74 ust.1. Podnoszono, że bezpośredni przełożony zna najlepiej swego pracownika, ale jednocześnie może nie orientować się co do jego działalności w skali uczelni. **Dziekan E. Kubica** podkreślił, że kierownik jednostki musi mieć możliwość docenienia pracownika, który działa na rzecz wydziału czy uczelni.

Prof. L. Gładysiewicz powiedział, że jeśli nie ma możliwości zmian in minus, Komisja Oceniająca zmienia się w Odwoławczą.

Senat przyjął ostatecznie §73 ust.4 w formie zgłoszonej przez komisję (45:0:1), zaś §74 ust.1 w wersji poprawionej przez **prof. S. Chanasa**: żądanie weryfikacji oceny może zgłosić zarówno pracownik jak kierownik jednostki; ocena odbywa się w obecności pracownika oraz jego bezpośredniego przełożonego, o ile on składał wniosek odwoławczy. (45:0:2)

• **Prof. C. Daniłowicz** z Komisji ds. Regulaminu i Statutów zgłosił dodatkowe projekty poprawek do Statutu.

Pierwsza dotyczyła ograniczenia głosowań wielowariantowych, by nie stwarzać sytuacji, w której wniosek przechodzi mniejszą niż 50% liczbą głosów. W związku z tym proponuje się korektę §30 ust.1 p.4. Druga zmiana dotyczyła §95 ust.5. Służyć ma ograniczeniu pozornych wyborów studenckich przedstawicieli do rad wydziałów i komisji dyscyplinarnych. Kandydaci nie są znani elektorom, a wymóg uzyskania przez każdą z osób min. 50% głosów przeciąga procedury. Zamiast tego Komisja ds. Regulaminu i Statutów wnioskuje by odpowiedni organ uchwałodawczy samorządu studenckiego dokonywał sam wyboru, a Senat mógł jedynie odrzucić poszczególne kandydatury. Powodowałoby to uruchomienie procedury uzupełniającej. Senatorowie studenc-

S E N A T

cy poparli ten projekt.

Senat uchwalił proponowane zmiany (odpowiednio 44:0:1 i 48:0:0).

- Samorząd Studencki powiadomił władze Uczelni, że na zebraniu Konwentu Uczelnianego Samorządu Studenckiego w dniach 24-27 i 30 czerwca 1997 uchwalono 5 zmian w Regulaminie Sam.St. JM Rektor skierował przedstawione propozycje do Komisji ds. Regulaminu i Statutów. Stwierdziła ona niezgodność proponowanych zmian ze Statutem PWr. Szczególnie chodzi o skreślenie §49 ust. 3 mówiącego, że każda zmiana Regulaminu wymaga stwierdzenia przez Senat jej zgodności ze Statutem Uczelni. Zmiana w §47 mówi o nadzwyczajnym zebraniu Konwentu Uczelnianego, którego nie przewiduje Regulamin. Zmiana §11 wprowadza ust. 4 pozwalający odwoływać członków Konwentu nieobecnych na 3 kolejnych posiedzeniach. Senacka komisja oceniła, że tryb odwoływania członków konwentu musi być adekwatny do trybu powoływania, który jest zróżnicowany. Komisja nie przeciwstawia się natomiast dwóm innym wnioskom: §7 ust.4 (wprowadzenie drugiego wiceprzewodniczącego) i §35 ust.3 (Przewodniczący Rady Mieszkańców może wydelegować na obrady Konwentu swego zastępcę). Ponadto Komisja zwróciła uwagę, że konieczne jest wprowadzenie do Regulaminu zapisu dotyczącego zasad głosowania zgodnie z §30 ust.12 Statutu PWr. W wyniku głosowania (39:0:3) Senat stwierdził niezgodność Regulaminu Sam.St. ze Statutem PWr.

- Wyrażono zgodę (41:0:0) na zawarcie umowy o współpracy między Wydziałem Elektroniki PWr a Wydziałem Inżynierii Elektrycznej i Technik Informatycznych Politechniki w Ilmenau (RFN). **Dziekan**

R.Nowicki poinformował, że przewidziano wymianę dyplomantów i doktorantów.

- Wyrażono zgodę (41:0:0) na zamianę gruntów pozostających w użytkowaniu wieczystym Politechniki Wrocławskiej i gminy jeleniogórskiej. PWr, choć zamieni 3100 m.kw. na 2700 m.kw., scali je w postaci dwóch parceli przylegających do swoich gruntów.

- Przedstawiono informację o pracownikach PWr wchodzących w skład organów wybieralnych krajowych instytucji związanych z nauką. Wykaz zamieszczamy odrębnie.

- **Dyr. Andrzej Kaczkowski** omówił warunki (co roku mniej korzystne) wykupu ulg kolejowych dla pracowników. Wobec woli władz Uczelni, by zachować dotychczasowy system, postanowiono zakupić ulgi ze środków ogólnych Uczelni (37:0:3), bez wymagania udziału własnego pracowników.

- Odpowiadając na interpelację **dr T.Gudry** senator studencki **R.Bogacz** opisał swoje poszukiwania dokumentacji audycji w Radiu Klakson oraz artykułu w „Trybunie”. W gazecie znalazł artykuł „Kandydat na premiera zwalczał związkowców” inspirowany przez Solidarność '80. Natomiast Radio Klakson żądało w zamian za udostępnienie materiałów nowych informacji o sensacjach, zatem rozmowy nie powiodły się.

Następnie **R.Bogacz** odczytał uchwałę senatorów studenckich w omawianej sprawie. (Zamieszczamy ją poniżej.)

Dyr. A.Kaczkowski stwierdził, że słyszał omawiany program radiowy. Występował w nim mgr J.Bąbka, który jako reprezentant Samorządu Studenckiego protestował przeciwko kandydaturze prof. A.Wiszniewskiego do Senatu RP.

Prof. H.Hawrylak wyraził pogląd, że w

takiej sytuacji Senat PWr powinien również zabrać głos. **Prof. J.Zdanowski** był zdania, że w pierwszej kolejności powinien ustosunkować się do tego wystąpienia Samorząd Studencki.

- **Prof. J.Więckowska** zgłosiła wniosek o jak najszybsze przygotowanie założeń do budżetu na rok '98. Komisje chciałyby spokojnie rozważyć te dane.

Dr Z.Okraszewski zapytał o konieczność uzyskiwania przez pracowników potwierdzeń o prawdziwości deklaracji podatkowych. Każdy i tak odpowiada indywidualnie za swoje oświadczenie. **Prorektor J.Zdanowski** zapowiedział, że dla uproszczenia formalności, które są kłopotliwe dla pracowników, deklarowane uprawnienia do ulg z tytułu prowadzonych zajęć i wydanych publikacji będą sprawdzane przez służby uczelniane. Ukaże się w tej sprawie odpowiednie zarządzenie.

Dr W.Jabłoński zapytał o potrzebę wypełniania obszernych formularzy przy wyjazdach samochodem na delegację. Jak wyjaśnili pani **kwestor C.Palczak** i **prof. J.Zdanowski**, wiele rubryk jest potrzebnych Kwesturze, która dzięki temu może zakwalifikować koszty delegacji jako koszty, a nie jako przychód delegowanego.

Prof. J.Świątek podkreślił korzyści, jakie płyną dla studentów z tanich ubezpieczeń zbiorowych załatwianych przez PWr.

Prof. J.Młochowski zapytał o przepisy regulujące dostęp emerytowanych pracowników do laboratoriów chemicznych.

Prorektor J.Zdanowski zaapelował o starania, by asystenci podejmowali studia doktoranckie.

Następne posiedzenie Senatu: 18 grudnia, godz. 14.00.

(mk)

MY, SENATOROWIE STUDENCCY...

Wrocław, 11 listopada 1997 r.

Wysoki Senat
Politechniki Wrocławskiej
ul. Wybrzeże Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław

My, senatorowie studencki Politechniki Wrocławskiej, chcemy stanowczo odciąć się od informacji podanej przez Radio Klakson, nawołującej do niegłosowania w ostatnich wyborach parlamentarnych na Pana Profesora Andrzeja Wiszniewskiego.

Stanowisko zajęte w wyżej wymienionej audycji nie jest reprezentatywne dla opinii studentów naszej Uczelni. Uważamy, że nikt nie powinien wypowiadać się bez porozumienia w imieniu studentów ani wykorzystywać swojego stanowiska w Samorządzie Studenckim do głoszenia własnych poglądów.

W najbliższym spotkaniu Konwentu Uczelnianego powyższa sprawa znajdzie się na porządku obrad. Jako senatorowie studencki będziemy dążyć do wyciągnięcia odpowiednich konsekwencji.

Rafał Bogacz,
Marta Gładysiewicz,
Piotr Kosiniak,
Krzysztof Lokietko

Do wszystkich doktorantów PWr

oraz wszystkich zainteresowanych sprawami doktorantów na naszej Uczelni

Zapraszamy wszystkich na otwarte spotkanie doktorantów Politechniki Wrocławskiej, które odbędzie się **19 grudnia 1997 o godzinie 15⁰⁰ w sali 310 budynku A-2**. Celem spotkania będzie zdecydowanie o wyłonieniu przedstawicielstwa doktorantów oraz ustalenie jego zadań.

Wszystkich zainteresowanych szczegółami albo mających ochotę pomóc w organizowaniu przedstawicielstwa doktoranckiego prosimy o kontakt przez pocztę elektroniczną pod adresem rodriguez@kchf.ch.pwr.wroc.pl.

Opracował J.R.

Pracownicy Politechniki Wrocławskiej we władzach

I. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego

prof. Andrzej Hałas – członek prezydium, przewodniczący komisji

II. Komitet Badań Naukowych

1. Przewodniczący:
prof. Andrzej Wiszniewski
2. Członkowie z wyboru:
prof. Zbigniew Bubnicki (W-4)
prof. Marian Cegielski (W-5)
prof. Jan Koch (W-10)

III. Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych

Sekcja V (Nauk Matematycznych, Fizycznych, Chemicznych i Nauk o Ziemi)

prof. Bogdan Burczyk (W-3)
prof. Stefan Jasieńko (W-3)
prof. Czesław Ryll-Nardzewski (W-11).

Sekcja VI (Nauk Technicznych)

prof. Daniel Bem (W-4)
prof. Marian Cegielski (W-5)
prof. Henryk Hawrylak (W-10)
prof. Jan Kmita (W-2)
prof. Benedykt Licznernski (W-4)
prof. Tomasz Winnicki (W-7).

Na ogólną liczbę 220 członków Komisji 26 miejsc przypada środowisku wrocławskiemu, w tym 9 miejsc – Politechnice Wrocławskiej (w sekcji V – 3 na ogólną liczbę 39, w sekcji VI – 6 na ogólną liczbę 42).

IV. Polska Akademia Nauk

I. Członkowie PAN

prof. Daniel Bem (W-4) – członek-korespondent

prof. Zdzisław Bubnicki (W-4) – członek rzeczywisty

prof. Edmund Małachowicz (W-1) – członek-korespondent

prof. Czesław Ryll-Nardzewski (W-11) – członek rzeczywisty

2. Członkowie Komitetów Naukowych PAN (tj. Komitetów przy Prezydium PAN i Komitetów przy Wydziałach PAN):

Na 108 przewodniczących Komitetów Naukowych 2 pracuje na Politechnice Wrocławskiej. Są to:

prof. Z. Bubnicki z W-4 (Komitet Automatyki i Robotyki przy Wydziale Nauk Technicznych)

prof. A. Zabża z W-3 (Komitet Biotechnologii przy Prezydium PAN).

Spośród 707 innych członków prezydium 13 jest pracownikami Politechniki Wrocławskiej. Są to:

prof. J. Goćkowski z W-8 (Komitet Naukoznawstwa przy Prezydium PAN)

prof. J. Malko z W-5 (Komitet Problemów Energetyki przy Prezydium PAN)

prof. C. Nosal z W-8 (Komitet Nauk Psychologicznych przy Wydziale Nauk Społecznych)

prof. M. Kochman z W-3 (Komitet Biochemii i Biofizyki przy Wydziale Nauk Biologicznych)

prof. J. Czerwonko z W-11 (Komitet Fizyki przy Wydziale Nauk Matematycznych, Fizyki i Chemii)

dr hab. J. Józefczyk z W-8 (Sekretarz Komitetu Automatyki i Robotyki przy Wydziale Nauk Technicznych)

prof. E. Małachowicz z W-1 (Komitet Architektury i Urbanistyki przy Wydziale Nauk Technicznych)

prof. H. Żebrowski z W-10 (Komitet Budowy Maszyn przy Wydziale Nauk Technicznych)

prof. D. Bem z W-4 (Komitet Elektroniki i Telekomunikacji przy Wydziale Nauk Technicznych)

prof. M. Piekarski z W-4 (Komitet Elektroniki i Telekomunikacji przy Wydziale Nauk Technicznych)

prof. R. Koch z W-9 (Komitet Inżynierii Chemicznej i Procesowej przy Wydziale Nauk Technicznych)

dr H. Karkowska z W-11 (Sekretarz Komitetu Metrologii i Aparatury Naukowej przy Wydziale Nauk Technicznych)

prof. M. Rutkowski z W-7 (Komitet Inżynierii Środowiska przy Wydziale Nauk Technicznych).

Spośród 3042 pozostałych członków Komitetów Naukowych PAN 37 reprezentuje Politechnikę Wrocławską. Są to osoby ze wszystkich wydziałów:

W-1: prof. Z. Bać, prof. T. Zipser

W-2: prof. J. Kmita, prof. L. Kucharska, prof. R. Rogala

W-3: prof. P. Kafarski, prof. A. Noworyta, prof. J. Zabrzęski, prof. W. Żyrnicki

W-4: prof. A. Hałas, prof. A. Janiak, prof. B. Licznernski, prof. J. Mroczka, prof. K. Tchoń

W-5: prof. M. Cegielski, prof. J. Juchniewicz, prof. B. Mazurek, prof. T. Orłowska-Kowalska, prof. A. Wiszniewski

W-6: prof. S. Dmitruk, dr A. Łuszczkiewicz, prof. A. Strumiński

W-7: prof. Z. Siwoń, dr hab. M. Szklarczyk, prof. M. Świdorska-Bróż, prof. J. Zwoździak

W-8: dr hab. E. Borzemski, prof. J. Świątek

W-9: prof. E. Kalinowski, prof. W. Kordylewski

W-10: prof. R. Będziński, prof. J. Gronostajski, prof. H. Hawrylak, prof. J. Koch, prof. S. Miller

W-11: prof. C. Ryll-Nardzewski, prof. A. Weron.

GROMADA WROCŁAW

Ul. Piłsudskiego 2

tel./fax 44 80 26; tel. 44 84 17 lub 44 57 20

Agent IATA

Partner Największych Towarzystw Lotniczych

oferuje Pracownikom i Studentom Politechniki Wrocławskiej znaczne zniżki przy zakupie biletów lotniczych oraz wynajmie miejsc w **HOTELACH GROMADY**.

Szczególnie polecamy **HOTEL „GROMADA”** usytuowany 800 m od Portu lotniczego w Warszawie oraz **HOTEL GROMADY „Dom Chłopa”** w centrum Warszawy.

Serdecznie zapraszamy

Z PRAC RADY GŁÓWNEJ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

W dniu 13 listopada br. odbyło się kolejne, IX już w bieżącej kadencji plenarne posiedzenie Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Na posiedzeniu tym nowo mianowany Minister Edukacji Narodowej – prof. Mirosław Handke przedstawił swoje poglądy na niektóre problemy nurtujące środowisko akademickie.

EXPOSÉ

Darmowy seks

Minister bardzo krytycznie ocenił projekt budżetu państwa na r. 1998. Planowany wzrost środków na edukację i naukę wynosi bowiem zaledwie 5% w stosunku do roku poprzedniego co, przy inflacji zakładanej na poziomie ok. 11%, oznaczać musi dalszą pauperyzację szkolnictwa wyższego i dalsze ograniczenie realnych nakładów na badania naukowe. Szczególnie drastycznie, bo aż o 25%, zmniejszą środki przeznaczone na inwestycje.

Projekt budżetu, stwierdził Minister, stanowi ponadto prostą ekstrapolację zadań realizowanych w r. 1997. Nie przewidziano więc żadnych dodatkowych środków na realizację zadań wynikających z uchwalonych ostatnio ustaw w sprawie tworzenia wyższych szkół zawodowych oraz wprowadzenia dodatkowych godzin wychowania fizycznego i wychowania seksualnego w szkołach podstawowych. Zadania te trzeba więc będzie realizować kosztem uszczuplenia środków przeznaczonych w budżecie edukacji na inne cele.

Drenaż mózgow

Jednym z istotnych zagrożeń dla dalszego rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce jest, zdaniem Ministra, zjawisko wieloletowości i to szczególnie w grupie profesorów oraz doktorów habilitowanych. Przyczyn tego zjawiska upatrywać należy we wciąż zbyt niskich uposażeniach nauczycieli akademickich oraz w burzliwym rozwoju niepaństwowego szkolnictwa wyższego i w wywołanym przez ten rozwój zapotrzebowaniu na wysoko kwalifikowaną kadrę akademicką. Podejmowaniu dodatkowo płatnych zajęć dydaktycznych sprzyja również systematyczne malenie środków przeznaczanych w budżecie państwa na badania naukowe. Profesorowie i doktorzy habilitowani zajęci łataniem budżetów domowych rezygnują więc często z podejmowania badań, a to grozić może w perspektywie utratą zdolności samoodtwarzania się środowisk akademickich.

Innym niepokojącym zjawiskiem jest ucieczka z uczelni najzdolniejszych doktorów, a niekiedy nawet doktorantów. Technikę drenażu uczelni opanowały perfekcyjnie inwestujące w kraju firmy zagraniczne. Oferują one młodym ludziom uposażenia przekraczające często pensje profesorskie, co nie pozostaje bez wpływu na ich życiowe decyzje. Minister powoływał się tu na liczne przykłady, z którymi zetknął się pełniąc funkcję rektora AGH.

Niestety, w projekcie nowego budżetu nie podjęto próby przeciwdziałania tym niekorzystnym tendencjom, a planowany od 1 kwietnia 1998 r. wzrost płac nauczycieli akademickich nie przekroczy 2% ponad założoną inflację.

Sponsorzy

Zdając sobie w pełni sprawę z całej miserii państwowego szkolnictwa wyższego oraz rozumiejąc jako minister trudną sytuację finansową państwa i rozliczne jego potrzeby, prof. Mirosław Handke przedstawił propozycje kilku inicjatyw, które mogłyby ulżyć doli szkolnictwa wyższego.

Jedną z tych inicjatyw dotyczy wprowadzenia gwarancji rządowych na kredyty inwestycyjne. W dniu 12 października 1995 r. Sejm RP przyjął bowiem rezolucję, w której wezwał Rząd RP do sukcesywnego zwiększania w budżecie państwa wydatków na edukację i naukę tak, aby ich poziom w 1997 r. mierzony wskaźnikiem PKB, wyniósł 2% dla szkolnictwa wyższego i 1% dla nauki. Efekty tych wezwań i rezolucji są dziś powszechnie wiadome i porównać je można jedynie do efektów przysłowiowej rozmowy z obrazem. Jeżeli nowy Rząd chciałby poważnie potraktować rezolucję Sejmu, a na przeszkodzie stałyby jedynie przejściowe braki środków czy też chwilowo pilniejsze potrzeby, to udzielenie bankom gwarancji rządowych na kredyty inwestycyjne dla szkół wyższych byłoby nie tylko sprawdzianem intencji nowego Rządu, ale umożliwiłoby natychmiastowe przystąpienie do odbudowy potencjału szkolnictwa wyższego. Na marginesie warto jednak zauważyć, że propozycja Ministra sprowadza się w istocie do zaciągnięcia przez Rząd kolejnej pożyczki bankowej. Można też mieć jedynie nadzieję, że obecny Rząd zechce podjąć próbę realizacji rezolucji poprzedniego Sejmu.

Inna z przedstawionych inicjatyw dotyczy utworzenia fundacji rozwoju szkolnictwa wyższego. Pomysł doskonały, pozostaje

jednakże pytanie kto miałby na fundację taką łożyć? Z sugestii Ministra wynika, że sponsorów można by poszukiwać między innymi wśród dużych firm i koncernów zagranicznych, które inwestują, bądź zamierzają inwestować w kraju i przewidują znaczne zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowaną kadrę z wyższym wykształceniem. Jako przykład Minister przytoczył koncern „Motorola”, który zamierza uruchomić w Krakowie swoje Centrum Softwarowe i zatrudnić w nim blisko 300 specjalistów z wyższym wykształceniem. Można tu jedynie obawiać się, że koncern „Motorola” tworząc 300 nowych miejsc pracy dla specjalistów wykształconych w naszych wyższych uczelniach liczyć będzie również na pewne koncesje i ulgi z tego tytułu.

Na marginesie wystąpienia Ministra warto przypomnieć, że najpoważniejszym problemem państwa sponsora szkolnictwa wyższego jest studiująca młodzież, szczególnie ta, która za niemałe pieniądze otrzymuje kiepskie wykształcenie na studiach wieczorowych, a zwłaszcza zaocznych. W 1996 r. aż 13,8% przychodów za działalność dydaktyczną pochodziło z wpłacanego przez studentów czesnego. Ze względu jednak na kontrowersyjny i niejasny zapis nowej konstytucji gwarantującej bezpłatną edukację, ale również możliwość pobierania opłat za niektóre usługi edukacyjne, sponsor ten został w znacznej mierze ubezwłasnowolniony i poddany manipulacjom szkół wyższych, które obawiają się naruszyć obowiązujące prawo, a równocześnie chciałyby zdobyć środki na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb. Przeprowadzane manipulacje napelmniają wprawdzie ich autorów głęboką odrazą i są przyczyną wielu frustracji, ale odbija się to z reguły niekorzystnie właśnie na przedmiocie tych manipulacji.

Minister jest jednak optymistą. Uważa, że skoro problemy edukacji znalazły tak poczesne miejsce na liście spraw poruszonych w exposé premiera i skoro premier poświęcił im tyle uwagi to powinno to znaleźć swoje odbicie w sygnalizowanych już autopoprawkach do budżetu na r. 1998.

Przyspieszenie

Prof. Mirosław Handke otrzymał propozycję objęcia urzędu Ministra Edukacji Narodowej podczas obrad senatu AGH, gdy jako rektor tej uczelni prowadził dyskusję nad założeniami nowej ustawy o szkolnictwie wyższym, zebranymi w tzw. „żółtej

Z PRAC RADY GŁÓWNEJ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

książeczce". Dyskusja obfitowała ponoć w szereg polemicznych wystąpień i stąd też prof. Handke skłonny byłby uznać moment złożenia mu tej propozycji za symboliczny i równocześnie zobowiązujący.

Minister jest osobiście trochę rozczarowany „żółtą książeczką”. Zarzuca jej autorom brak wizji nowego modelu szkoły wyższej, łatanie niedociągnięć dotychczasowej ustawy i niepotrzebną drobiazgowość. Wiele zaprezentowanych tam pomysłów uważa wprawdzie za interesujące bądź nawet bardzo dobre, ale jak twierdzi, są one zbyt nieśmiało i zbyt ostrożnie wprowadzane.

Wg opinii Ministra, nowelizacja ustawy o szkolnictwie wyższym jest pilnie potrzebna i projekt jej powinien być skierowany do Rady Ministrów najpóźniej jesienią przyszłego roku. Celem przyspieszenia prac Minister zamierza powołać komisję legislacyjną, która już w maju przyszłego roku, po zakończeniu dyskusji środowiskowej, przystąpi do przygotowania ostatecznej wersji tego projektu.

Ślone paluszki II

Członkowie Rady Głównej z niepokojem obserwowali nowego ministra, a szczególnie jego dziwną skłonność do słonych paluszków, serwowanych tradycyjnie już przez MEN. Bardziej spostrzegawczy i obdarzeni lepszą pamięcią przypominali cicho pozostałym, że podobną skłonność wykazywał również poprzednik obecnego ministra – prof. Jerzy Wiatr i nie wyszło mu to na zdrowie.

Na zwróconą delikatnie uwagę Minister zaprzestał konsumpcji i oświadczył, że zamierza opinie Rady Głównej traktować jako wiążące i nie podejmie w przyszłości żadnych działań wbrew środowisku akademickiemu reprezentowanemu przez Radę Główną i Konferencję Rektorów Autonomicznych Szkół Państwowych. Sala z aplauzem przyjęła oświadczenie Ministra, a tylko nieliczni uświadomili sobie, że przed blisko dwu laty podobne oświadczenie złożył również ówczesny minister – prof. Jerzy Wiatr.

„MINIMUM”

W związku z pojawiającymi się wciąż pytaniami i wątpliwościami dotyczącymi tzw. „minimów programowych” Rada Główna podjęła uchwałę nr 141/97, w której m.in. stwierdza: „Uchwalane sukcesywnie przez Radę Główną minimalne wymagania programowe dla poszczególnych kierunków studiów należy rozumieć jako ze-

stawy przedmiotów ogólnych, podstawowych i kierunkowych wraz z treściami programowymi i minimalną liczbą godzin, których realizacja jest obligatoryjna na danym kierunku studiów. Minimalne wymagania programowe nie są więc minimalnym programem studiów, a jedynie częścią wspólną, którą powinny zawierać programy realizowane przez wszystkie uczelnie prowadzące określony kierunek. Tym samym „minima” pozostawiają wyraźny, zależny od kierunku i specyfiki uczelni obszar dowolności w kształtowaniu pozostałej części programu studiów”.

W podjętej uchwale Rada Główna wyraża również przekonanie, że programy wszystkich form studiów, a więc studiów dziennych, wieczorowych i zaocznych, dających ten sam tytuł zawodowy, muszą być równoważne. Oznacza to równoważne standardy wymagań stawianych studentom wszystkich form studiów i równoważne wymagania egzaminacyjne, w szczególności te, które odnoszą się do egzaminów końcowych i dyplomowych.

UPOSAŻENIA W „ZAWODÓWKACH”

W dniu 27 sierpnia br. weszła w życie ustawa o wyższych szkołach zawodowych. W związku z powyższym Minister Edukacji Narodowej przygotował projekty rozporządzeń dotyczących wynagradzania nauczycieli akademickich i pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, zatrudnionych w państwowych szkołach tego typu. Oba projekty są dość wiernymi kopiaми rozporządzeń obowiązujących od kwietnia 1997 r. w pozostałych szkołach wyższych z tym tylko, że dostosowano je do specyfiki szkół zawodowych. Wyraźnie po macoszemu potraktowano jednak pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, którym obniżono o ok. 20% zarówno miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego jak i stawki godzinowe.

Rada Główna zaopiniowała negatywnie projekt rozporządzenia dotyczący wynagradzania nauczycieli akademickich oraz bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej stwierdzając, że projekt ten stanowi replikę obowiązujących dotąd rozwiązań płacowych i zawiera wszystkie już wcześniej negatywnie oceniane przez Radę zasady kształtowania wynagrodzeń nauczycieli akademickich, a w szczególności:

– zasadę przedziałowego ustalania wynagrodzenia zasadniczego na poszczególnych stanowiskach nauczycieli akademickich i przyjęcie na tej podstawie dużej, 2-krotnej rozpiętości dolnych i górnych stawek tego wynagrodzenia, a także zasadę „silnego przenikania się” przedziałów wynagrodzeń między kolejnymi stanowiskami nauczycieli akademickich,

– zasadę spłaszczonej struktury wynagrodzeń i ustalanie na jej podstawie niskiej, zaledwie 2-krotnej relacji wysokości wynagrodzeń między stanowiskiem najwyższym i najniższym w hierarchii akademickiej,

– zasadę jednej choć przedziałowej stawki wynagrodzenia zasadniczego i wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe dla stanowiska profesora niezależnie od posiadanych stopni bądź tytułu naukowego.

Rada Główna zaopiniowała natomiast pozytywnie projekt rozporządzenia dotyczącego wynagrodzeń pracowników nie będących nauczycielami akademickimi zwracając jedynie uwagę na potrzebę obligatoryjnego tworzenia funduszy premiowych i niektórych dodatków płacowych.

MILITARIA

Kierując się troską o należyty potencjał intelektualny nowych Sił Zbrojnych, a także celem zaktualizowania niektórych przepisów Minister Obrony Narodowej przygotował projekty rozporządzeń:

– w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyjmowania żołnierzy zawodowych na studia w wyższych szkołach wojskowych, przebiegu immatrykulacji oraz studiów, jak również organów wojskowych właściwych w tych sprawach, a także

– w sprawie wprowadzenia w akademiach wojskowych studiów podyplomowych oraz w wyższych szkołach wojskowych kursów doskonalenia zawodowego i kursów specjalnych.

W projektach obu tych rozporządzeń zadbano o odpowiedni „ceremoniał wojskowy”. Rada Główna zaopiniowała rozporządzenia pozytywnie proponując jedynie wprowadzenie niewielkich poprawek.

KOŻŁUK GÓRĄ!

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie, po rozpatrzeniu skargi Prywatnej Wyższej Szkoły Businessu i Administracji w Warszawie na decyzję Ministra Edukacji

Z PRAC RADY GŁÓWNEJ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Dokończenie ze strony 9

Narodowej z dnia 17 kwietnia 1997 r. odmawiającą zezwolenia na prowadzenie studiów magisterskich na kierunku „administracja”, uchylił zaskarżoną decyzję i zasądził od MEN kwotę 10 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego.

Warto tu może przypomnieć, że zgodnie z uchwałą RG z dnia 28 listopada 1991 r. warunkiem utworzenia i prowadzenia kierunku studiów magisterskich jest: „zatrudnienie na pełnym etacie przynajmniej 8 pracowników z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego o specjalnościach wchodzących w zakres programu danego kierunku, w tym co najmniej 5 o specjalnościach odpowiadających profilom dyplomowania danego kierunku studiów” oraz „uzyskanie każdorazowo pozytywnej opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego”.

W związku z licznymi zapytaniami dotyczącymi kryteriów stosowanych przy wydawaniu opinii, Rada Główna w styczniu 1997 r. ogłosiła stanowisko nr 2/94, w którym sformułowała trzy kryteria pozytywnej opinii: pozytywną ocenę procesu kształcenia na poziomie zawodowym, pozytywną oceną poziomu prowadzonych badań naukowych i posiadanie przez szkołę własnej kadry nauczycieli akademickich w tym co najmniej 8 osób w grupie profesorów i doktorów habilitowanych, które uznają daną szkołę za swoje pierwsze miejsce pracy.

NSA wychodząc z założenia, że pozytywna opinia, o której mowa w uchwale Rady z dnia 28 listopada 1991 r. jest jednoznaczna z pozytywną oceną procesu kształcenia na poziomie zawodowym, o czym mowa w stanowisku nr 2/94, stwierdził, że stanowisko rozszerza treść uchwały o dwa dodatkowe warunki, a będąc aktem prawnym niższego rzędu sprowadza się w istocie do próby pozaprawnej nowelizacji aktu normatywnego jakim jest uchwała.

Łatwo się domyśleć, że właśnie brak własnej kadry naukowej i brak badań naukowych w szkole zadecydował o decyzji ministra, a w świetle uzasadnienia wyroku NSA te niedociągnięcia z prawnego punktu widzenia nie powinny być brane pod uwagę.

Nie kwestionując wyroku NSA trudno zgodzić się jednak z argumentacją opartą na założeniu, że jedynym kryterium pozytywnej opinii o szkole ubiegającej się o uprawnienia do prowadzenia studiów magisterskich jest pozytywna ocena poziomu prowadzonego dotychczas kształcenia zawodowego. Szkoda również, że minister Jerzy Wiatr skwapliwie podporządkował się wyrokowi nie próbując nawet wnieść apelacji. Precedens ten bowiem może mieć nieobliczalne skutki.

DIAD SWOJE

Rada Główna Szkolnictwa Wyższego nie zrażona podjętymi już przez ministra Jerzego Wiata decyzjami rozpatrzyła wniosek Bałtyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej

o uprawnienia do prowadzenia studiów magisterskich na kierunkach „administracja” i „historia” oraz wniosek Wyższej Szkoły im. Pawła Włodkowica w Płocku o podobne uprawnienia na kierunku „administracja”.

W przypadku wniosku BWSH stwierdzono istotne uchybienia proceduralne. Wizytacja szkoły dotyczyła wyłącznie studiów na kierunku „pedagogika”, eksperci nie uczestniczyli w wizytacji, a swoje ekspertyzy datowali 7 miesięcy po przeprowadzonej wizytacji. Zarzut opieszałości skierowany przez ministra do Rady Głównej był więc tu wyjątkowo chybiony, a już z całą pewnością skierowany do niewłaściwego adresata. Stwierdzono również, że drugi z wnioskodawców tj. Wyższa Szkoła im. Pawła Włodkowica nie dysponuje własną kadrą akademicką i nie prowadzi badań naukowych. Oba wnioski zaopiniowano negatywnie dając bardziej wyraz pewnej konsekwencji niż skuteczności.

Pozytywnie natomiast zaopiniowano wniosek Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej w Katowicach o uprawnienia do prowadzenia studiów magisterskich na kierunku „zarządzanie i marketing”. Rada Główna zawsze popierała i nadal będzie popierać te niepaństwowe szkoły wyższe, które wykazać się mogą rzeczywistymi osiągnięciami.

Następne posiedzenie Rady Głównej zaplanowano na dzień 11 grudnia br.

*Dla „Pryzmatu” opracował
prof. Andrzej Halas*

Kolegium Prorektorów ds. Studenckich i Dydaktyki

(28 października 1997)

Pierwsze po wakacjach posiedzenie Kolegium odbyło się na terenie Wyższej Szkoły Oficerskiej im. Tadeusza Kościuszki. Wcześniej uzgodnionym, głównym tematem spotkania była wymiana informacji na temat szkód powodowanych w obiektach dydaktycznych, zarówno nieruchomościach, jak i mieniu ruchomym (księgozbiory, ekspozyty, wyposażenia laboratoriów itp.). Potwierdziły się wcześniej publikowane dane o dużym zróżnicowaniu szkód w poszczególnych uczelniach. Wprowadzeniem do tej tematyki było świetnie przygotowane i wspaniale ilustrowane (duże, kolorowe

mapy i plansze, tabele i wykresy na foliach, film wideo) wystąpienie dziekana Wydziału Wojsk Inżynieryjnych WSO płk dr Zenona Zamara (nota bene także ofiary powodzi na Kozanowie), dowodzącego pododdziałami wojsk inżynieryjnych i saperskich podczas powodzi.

W dalszej części spotkania dyskutowano na temat zwiększającej się liczby powołań słuchaczy studiów doktoranckich do służby wojskowej oraz planowanych od 1 stycznia 1998 r. zmianach systemu pomocy materialnej dla studentów. Szczególną uwagę poświęcono stypendiom specjalnym dla studentów niepełnosprawnych. W związku z wieloma wątpliwościami w tej sprawie (m.

in. brak definicji studenta niepełnosprawnego) postanowiono poświęcić tym problemom następne posiedzenie Kolegium, które odbędzie się 25 listopada 1997 r. w sali Senatu Akademii Muzycznej.

Nowo mianowani profesorowie z Politechniki Wrocławskiej

Profesor Romuald Będziński

W dniu 6 lipca 1997 roku Prezydent RP nadał tytuł profesora dr hab.inż. Romualdowi Będzińskiemu, profesorowi PWr.

Prof. Romuald Jerzy Będziński urodził się 5 kwietnia 1940 r. w Zajezierzu k/Dębina. Przed studiami pracował w kolejnictwie, m.in. jako pomocnik maszynisty na parowozie. Ukończył studia na Wydziale Mechanicznym PWr w roku 1964 i tu uzyskał doktorat z nauk technicznych w 1973 r. Stopień doktora habilitowanego nadała mu Rada Wydziału Mechanicznego PWr w 1990 roku.

Profesor Będziński odbył staże i misje naukowe w Wielkiej Brytanii, Włoszech i Szwecji. Ponadto dwukrotnie był wykładowcą międzynarodowych kursów dla kadr naukowych i inżynierskich pt. „Design for Quality” oraz „Orthopaedic Biomechanics”.

Naukowy dorobek prof. Będzińskiego obejmuje 140 opublikowanych prac oraz 52 referaty wygłaszane na konferencjach naukowych, a jego działalność naukowo-badawcza skoncentrowana jest na zastosowaniu i rozwoju metod mechaniki eksperymentalnej w badaniach podstawowych oraz stosowanych. Zajmuje się on również biomechaniką struktur kostnych oraz układami zastępczymi człowieka.

Podstawowe obszary działalności naukowej profesora Romualda Będzińskiego to:

- Eksperymentalna analiza ustalonych i zmiennych stanów odkształceń i naprężeń w elementach maszyn, konstrukcjach mechanicznych ukierunkowanych na optymalne kształtowanie ich własności wytrzymałościowych.

- Badania eksperymentalne procesów i zjawisk przepływowych w silnikach spalinowych. Celem tych badań jest optymalizacja procesów napełniania cylindra i wymiany ładunku.

- Projektowanie i wytwarzanie urządzeń pomiarowych do badań maszyn metodami optycznymi.

Dorobek z tego zakresu to opracowanie szeregu przyrządów i nowych stanowisk z wykorzystaniem optycznych metod pomiarowych jak: elastooptyka, interferometria holograficzna, fotografia plamkowa.

- Doświadczalne badanie przemieszczeń, odkształceń i naprężeń w układzie ruchu człowieka w celu poznania mechanizmu ich przeciążeń, badania układów zastępczych oraz wspomagających proces leczenia (implanty, stabilizatory, itp.). Badania z tego obszaru są często prowadzone wspólnie z lekarzami z Akademii Medycznej, m.in. z Kliniką Ortopedii (kieruje nią prof. Andrzej Wall).

Efektym wymienionych prac są wdrożenia opracowanych metod pomiarowych do praktyki przemysłowej. Wyróżnić tu można: zastosowanie metod mechaniki eksperymentalnej do optymalizacji cech geometrycznych i wytrzymałościowych korpusów pomp zębatych (nagroda w konkursie „Teraz Polska”), tłoków i korpusów silników spalinowych, elementu konstrukcji dźwignów, kombajnów węglowych, konstrukcji nadwozi autobusowych.

Istotną grupą badań realizowanych przez prof. Będzińskiego jest zastosowanie nowoczesnych technik laserowych w badaniu procesów i zjawisk przepływowych w silnikach spalinowych w celu doświadczalnego kształtowania optymalnych warunków napełniania i wymiany ładunku.

Odrębną grupą zainteresowań badawczych prof. Będzińskiego jest współpraca w dziedzinie medycyny klinicznej, szczególnie w ortopedii. Na kanwie tych osiągnięć zweryfikowano szereg konstrukcji oraz zasad doboru endoprotez i stabilizatorów kostnych, zmieniono techniki operacyjne i rehabilitacyjne rekonstruowanych zespołów tkankowych.

Prof. R.Będziński może się poszczycić również osiągnięciami w zakresie projektowania i wytwarzania urządzeń pomiarowych, stanowisk do badania maszyn i konstrukcji metodami optycznymi.

Prof. Będziński był opiekunem 70 prac dyplomowych magisterskich i inżynierskich. Jest autorem koncepcji i realizatorem uruchomienia kierunku dyplomowania „Biomechanika Inżynierska”. Prowadzi zajęcia dy-

daktyczne na Wydziałach Mechanicznym i Podstawowych Problemów Techniki. Jest autorem bądź współautorem dwóch skryptów, poradnika dydaktycznego, podręcznika pt. „Biomechanika Inżynierska” oraz zbioru wykładów w języku angielskim w ramach międzynarodowego kursu „Design for Quality” oraz „Orthopaedic Biomechanics”. Jest wykładowcą na studiach doktoranckich na Politechnice Wrocławskiej oraz Śląskiej. Prowadzi zajęcia dydaktyczne z Biomechaniki Inżynierskiej na Politechnice Zielonogórskiej. Dwukrotnie był wykładowcą Szkoły Biomechaniki w Międzynarodowym Centrum Biocybernetyki w Warszawie.

Był dwukrotnie wykładowcą na szkołach „Metodologii Konstruowania Maszyn”. Opracował dwa monograficzne zbiory wykładów z zakresu zastosowania metod doświadczalnych w badaniach maszyn.

Opracował wiele stanowisk dydaktycznych, szczególnie do zajęć dydaktycznych z zakresu mechaniki eksperymentalnej (doświadczalna analiza naprężeń i odkształceń) oraz do badania struktur biomechanicznych człowieka.

Brał udział w opracowaniu programów nauczania na Wydziale Mechanicznym PWr, zwłaszcza dla kierunku Mechanika, Budowa Maszyn.

Prof. R.Będziński był opiekunem 2 studenckich obozów naukowych i praktyk, w tym również studentów zagranicznych w ramach IAESTE. Wielokrotnie organizował wycieczki dydaktyczne do zakładów przemysłowych. Był opiekunem stażystów z innych uczelni oraz instytutów resortowych, w tym z uniwersytetów w Bolonii i Londynie, w zakresie doświadczalnej analizy naprężeń i odkształceń.

Prowadzi również wykłady popularyzatorskie i dokształcające z zakresu biomechaniki i mechaniki eksperymentalnej.

Za działalność dydaktyczną był wielokrotnie wyróżniany nagrodami Rektora Politechniki Wrocławskiej oraz Dziekana Wydziału Mechanicznego.

Był promotorem 5 zakończonych prac doktorskich, a aktualnie prowadzi trzy otwarte przewody doktorskie. Był recenzentem 6 prac doktorskich.

Prof. R.Będziński jest członkiem 3 Komitetów Naukowych PAN, SIMP NOT, 3 polskich i 4 zagranicznych towarzystw naukowych.

Był głównym organizatorem dwóch ogólnopolskich konferencji:

- KONES, pt. Elementy Specjalistyczne

Nowo mianowani profesorowie z Politechniki Wrocławskiej

Silników Spalinowych w Szklarskiej Porębie, 1992r.

• Biomechanika '94, XII Ogólnopolska Szkoła Biomechaniki w Szklarskiej Porębie, 1994r.

Prof. R. Będziński za swoją działalność był dwukrotnie wyróżniany Nagrodą Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką Politechniki Wrocławskiej, Odznaką „Przyjaciela Dziecka” oraz licznymi nagrodami JM Rektora i Dziekana Politechniki Wrocławskiej, jak również wyróżnieniami resortowymi NOT.

Żona prof. Będzińskiego, Teresa jest nauczycielką chemii w XVII LO we Wrocławiu, a córka studentką III roku Uniwersytetu Wrocławskiego na Wydziale Pedagogiki.

W życiu pozazawodowym profesor Będziński interesuje się dobrą książką, jazdą na nartach i tenisem.

Profesor Jan Biliszczuk

Urodził się 10 stycznia 1949 roku w Bronicach w województwie zielonogórskim, z ojca Mikołaja i matki Heleny z domu Rasławskiej. Szkołę podstawową ukończył (1962) w Golinie, natomiast wykształcenie średnie zdobył (1962-1967) w Technikum Drogowym w Zielonej Górze.

Studia ukończył w roku 1972 na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Wrocławskiej i uzyskał dyplom magistra inżyniera budownictwa lądowego w specjalności *budowa mostów*.

Stopień naukowy doktora nauk technicznych uzyskał w roku 1978 w Instytucie Inżynierii Lądowej Politechniki Wrocławskiej

na podstawie rozprawy pt. „Reologiczna redystrybucja stanu naprężeń w niejednorodnych izostaticznych konstrukcjach betonowych” (promotor prof. J.Kmita).

W roku 1987 na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Wrocławskiej w wyniku oceny dorobku naukowego i rozprawy pt. „Beton – tworzywo do budowy mostów”, otrzymał stopień naukowy doktora habilitowanego.

Od roku 1984 jest członkiem Sekcji Konstrukcji Betonowych, a od 1994 również Zespołu Konstrukcji Drewnianych KILiW PAN.

Od 1972 roku pracuje na Politechnice Wrocławskiej, obecnie na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Pracował też zawodowo w warszawskim „Transprojekcie” na stanowisku asystenta projektanta (1974), w Przedsiębiorstwie Innowacyjno-Produkcyjnym INKOM w Szczecinie jako kierownik grupy projektowej (w latach 1988-89) i Szczecińskim Przedsiębiorstwie Budownictwa Przemysłowego ESPEBEPE w charakterze doradcy do spraw nowych technologii (w latach 1994-1995). Jest współwłaścicielem Zespołu Badawczo-Projektowego MOSTY-WROCLAW.

Na Politechnice Wrocławskiej był Przewodniczącym Komisji Dyplomowej Instytutu Inżynierii Lądowej (w latach 1990-1996). Był też promotorem trzech prac doktorskich i 26 prac dyplomowych z zakresu inżynierii mostowej. Prowadzi wykłady z przedmiotu „Mosty betonowe”. Jest zapraszany na wykłady na innych uczelniach, a także szkolenia specjalistów w dziedzinie mostownictwa. Zorganizował szkolenie inspektorów mostowych na potrzeby Systemu Gospodarki Mostowej Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych.

Jest autorem lub współautorem 124 publikacji, w tym monografii (2), podręczników (2), artykułów w czasopismach (42) i referatów na konferencjach (78).

Jest projektantem lub współprojektantem 15 nowych obiektów mostowych, z których 11 już zrealizowano, a 4 są wznoszone, autorem projektów rehabilitacji 36 istniejących tego rodzaju obiektów, z czego 34 już zrealizowano. Opracował również 328 ekspertyz obiektów mostowych oraz przeprowadził próbną obciążenia 22 takich budowli.

Pełnił nadzory naukowe nad budową mostów przez Odrę w Rogowie Opolskim (kierowanie zespołem), przez Wisłę w Toruniu (praca w zespole sprawującym nadzór) oraz nad remontem mostu w Ściborzu.

Obecnie sprawuje nadzór nad projektowa-

niem „Trasy Siekierkowskiej” w Warszawie i projektowaniem i budową mostu w ciągu Obwodnicy Północnej Opola.

Współpracował przy budowie mostu nad Wełtawą w ciągu autostrady D8 w Czechach.

Uzyskał nagrodę Wydziału IV Nauk Technicznych PAN im. prof. Z. Wasutyńskiego (1983) za pracę w zakresie konstrukcji budowlanych pt. „Reologiczna redystrybucja stanu naprężenia w niejednorodnych izostaticznych konstrukcjach betonowych” i nagrodę (indywidualna, III stopnia) Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki za osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych – za wymienioną wyżej pracę (1982).

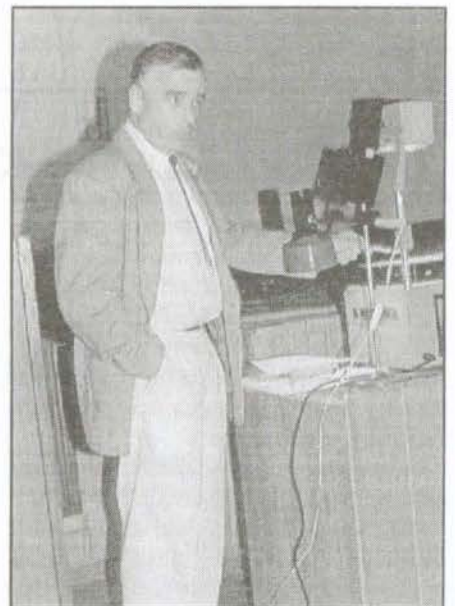
W roku 1996 został laureatem prestiżowej nagrody PZITB im. Stefana Bryły za cykl opublikowanych prac dotyczących analizy statycznej, kształtowania i utrzymania mostów drogowych.

Biuro projektowe MOSTY-WROCLAW, którym kieruje, uzyskało nagrody w konkursach na projekty wielkich mostów w Szczecinie (II nagroda) i Płocku (III nagroda).

Za aktywny udział w rozwiązywaniu problemów komunikacyjnych zaistniałych w czasie ostatniej powodzi został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Jan Biliszczuk jest obecnie kierownikiem Zakładu Mostów III i zastępcą dyrektora Instytutu Inżynierii Lądowej Politechniki Wrocławskiej.

Profesor Bogdan Miedziński

Urodził się 21 września 1942 roku w Polskich Olędрах. Po ukończeniu z wyróżnie-

Nowo mianowani profesorowie z Politechniki Wrocławskiej

niem studiów na Wydziale Elektrycznym w 1967 roku, rozpoczął pracę w Katedrze Elektrotechniki Ogólnej a następnie przeszedł do Katedry Automatyki Elektroenergetycznej i Zabezpieczeń, która po reorganizacji w 1968 roku stworzyła trzon kadry Instytutu Energoelektryki Politechniki Wrocławskiej.

Stopień doktora nauk technicznych nadała mu w 1971 roku Rada Naukowa Instytutu Energoelektryki Politechniki Wrocławskiej na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: „Przekładniki składowej zerowej prądu jako elementy zabezpieczeń ziemnozwarciowych”, a stopień doktora habilitowanego otrzymał na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej w 1998 roku za znaczny dorobek naukowy i monografię habilitacyjną pt.: „Dynamika kontaktronu pracującego w układach automatyki elektroenergetycznej. Wybrane zagadnienia”.

Stanowisko docenta otrzymał w 1989, zaś profesora nadzwyczajnego - pod koniec 1992 roku. Specjalnością naukową profesora Bogdana Miedzińskiego jest elektroenergetyka - automatyka elektroenergetyczna.

W 1982 roku odbył staż naukowy w Technische Hochschule w Karl-Marx-Stadt (obecnie Chemnitz), zaś w 1986 - półroczny krajowy staż przemysłowy w zakładach Unitra-Dolam we Wrocławiu.

W działalności naukowo-badawczej prof. B. Miedzińskiego, mającej przede wszystkim charakter stosowany, można wyróżnić następujące kierunki badań:

- wykorzystanie przełączników kontaktronowych w układach pomiarowych i wykonawczych automatyki elektroenergetycznej,
- zjawiska elektromagnetyczne i zjawiska związane z łukiem elektrycznym małej mocy w próżniuszczelnymi łącznikami stykowych,
- nowoczesne konstrukcje łączników hermetycznych typu kompakt niskiego napięcia,
- zjawiska ziemnozwarciowe w sieciach kopalnianych średniego napięcia i metody optymalizacji pracy zabezpieczeń ziemnozwarciowych,
- grzanie indukcyjne wysokoczęstotliwościowe i jego praktyczne wykorzystanie.

Wyniki badań naukowych przedstawił łącznie w ponad 130 pracach opublikowanych, 49 pracach niepublikowanych i uzyskał 12 patentów. Jest współautorem rozdziału w książce *Elektrische Kontakte* wydanej w 1980 roku przez Akademie Verlag w Berlinie oraz autorem trzech monografii, jednego skryptu oraz książki „*Elektrotechnika - podstawy i instalacje elektryczne*” wydanej przez Wydawnictwo PWN w 1997

roku. Większość jego publikacji ukazała się w języku angielskim w renomowanych czasopismach zagranicznych takich jak np. IEEE Trans.on Insulation, IEEE Trans. on Comp. Hyb. Man. Tech., IEEE Trans. on Magnetics itp. oraz w materiałach konferencyjnych konferencji o uznanej renomie światowej jak na przykład: International Conference on Electrical Contact Phenomena, International Relay Conference, IEEE Holm Conference itp.

Prof. Bogdan Miedziński był promotorem dwu zakończonych przewodów doktorskich, z których jedna rozprawa przygotowana w języku angielskim uzyskała ocenę wybitną. Jest opiekunem naukowym dalszych czterech prac doktorskich. Recenzował prace habilitacyjne, doktorskie oraz liczne artykuły krajowe i zagraniczne. Opiniował również projekty KBN oraz liczne opracowania projektowo-badawcze.

Uczestniczył czynnie prawie we wszystkich formach zajęć dydaktycznych na Politechnice Wrocławskiej zarówno na Wydziale Elektrycznym jak i wydziałach nieelektrycznych. Prowadził między innymi, od 1968 roku, wykłady z elektrotechniki, maszyn elektrycznych, urządzeń i napędów elektrycznych na Wydziałach Mechaniczno-Energetycznym, Budownictwa Lądowego i Inżynierii Sanitarnej na studiach wieczorowych, zaocznych i dziennych. W roku 1985/86 prowadzi wykłady z „Circuit Theory and Electromagnetic Field” dla studentów obcokrajowców studium magisterskiego Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej. Na Wydziale Elektrycznym opracował i prowadzi wykłady: „Elementy konstrukcyjne automatyki - zagadnienia wybrane” oraz „Energetyczne łącza światłowodowe” zaś na Wydziale Inżynierii Środowiska - „Inżynierię Elektryczną”. Dla przyszłego systemu kształcenia na Wydziale Elektrycznym opracował programy wykładów w języku angielskim: „Power System Protection” i „Switchgear and Electrical Installation”.

Prof. B. Miedziński kierował i kieruje kilkoma krajowymi projektami badawczymi finansowanymi przez KBN. Pozwoliło mu to między innymi na opracowanie wdrażanego obecnie do produkcji w Instytucie Technologii Próżniowej w Warszawie próżniuszczelnego łącznika stykowego małej mocy stanowiącego istotną nowość na skalę światową. Ściśle współpracuje również z Centrum Elektryfikacji i Automatykacji Górniczo-EMAG w Katowicach prowadząc wraz z zespołem prace naukowo-badawcze we wszystkich krajowych Kopal-

niach Węgla Brunatnego. W uznaniu za swą działalność w tym zakresie otrzymał od Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach prestiżową nominację na członka Komisji do Spraw Urządzeń i Maszyn Górniczych (w 1996 roku). Został wybrany również (w 1996 r.) na przewodniczącego Sekcji Elektrotechniki i Automatyki Górniczej SEP Oddział we Wrocławiu.

Posiadając rozległe kontakty zagraniczne, które ułatwia znajomość pięciu języków obcych, prof. B. Miedziński kieruje kilkoma międzynarodowymi zespołami badawczymi współpracując między innymi z Texas Tech University w Lubbock (USA), Politecnico di Torino (Politechnika w Turynie, Włochy), Beijing University of Posts and Telecommunications (Beijing, Chiny), oraz Moskovskij Energeticeskij Institut (Moskwa, Rosja). Był i jest zapraszany jako visiting professor przez ośrodki zagraniczne na wykłady. Wykładał między innymi „Electromagnetic Field Theory” i „Energy Conversion” w Texas Tech University (1979-1980) oraz „Contact Switches Diagnosis” na University of Florida. Cyklicznie prowadzi wykłady, od 1988 r. na University of Posts and Telecommunication w Beijing i Nanjing (Chiny).

Aktywnie uczestniczy w organizowaniu międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych. Jest między innymi członkiem komitetów organizacyjnych oraz session chairman takich międzynarodowych konferencji jak IC-CEMCA w Nagoya, Japonia (1986 r) SCHALTER '90 w Chemnitz, Niemcy (1990), ISECTA '93, Alma Ata, Kazachstan (1993).

Współpracuje ściśle również z organizatorami International Relay Conferences odbywających się corocznie w różnych miastach w Stanach Zjednoczonych.

Jest członkiem Stowarzyszenia Elektryków Polskich (od 1965 r.) i rzeczoznawcą SEP w specjalności Sieci Elektroenergetyczne (od 1985 r.) oraz członkiem Normalizacyjnej Komisji Problemowej (Polskiego Komitetu Normalizacyjnego) Nr 70. W latach 1987-1990 był prodziekanem Wydziału Elektrycznego d/s studenckich, zaś w kadencji 1991-93 pełnił funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Energoelektryki d/s naukowych.

Za osiągnięcia w pracy naukowej, działalności dydaktyczno-wychowawczej i organizacyjnej otrzymał Nagrodę Ministra Obrony Narodowej, trzykrotnie Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej oraz wielokrotnie nagrody Dziekana Wydziału Elektrycznego i Dyrektora Instytutu Energoelektryki. ●

List Rektorów

UNIwersytet Śląski
KATOWICE
BIURO REKTORA

Szanowny Panie Redaktorze,

Obserwowany przez nas w przeciągu ostatnich lat zdecydowany spadek finansowania z budżetu państwa szkolnictwa wyższego oraz badań naukowych jest nie do przyjęcia dla środowisk akademickich, bowiem prowadzi w konsekwencji do degradacji tej sfery życia społecznego w Polsce. Skutkiem takich działań będzie m.in. wyłączenie naszego Kraju ze sfery państw cywilizowanych, powodując tym samym nieobliczalne w skutkach straty edukacyjne technologiczne oraz kulturowe polskiego społeczeństwa.

Przedstawiciele świata nauki i kultury, skupieni w Regionalnej Konferencji Rektorów Uczelni Akademickich województw: bielskiego, częstochowskiego, katowickiego oraz opolskiego występują niniejszym ze "Stanowiskiem" w sprawie planowanych w budżecie państwa na rok 1998 nakładów na szkolnictwo wyższe i badania naukowe, chcąc zwrócić tym samym uwagę odpowiedzialnych instytucji państwowych oraz środków masowej komunikacji na niepokojące tendencje w kreowanej przez Rząd polityce finansowej Państwa na 1998 rok.

STANOWISKO

Regionalnej Konferencji
Rektorów Uczelni Akademickich
województw bielskiego, częstochowskiego,
katowickiego i opolskiego

Przedstawiciele świata nauki i kultury, zebrani na konferencji w Katowicach w dniu 23 września 1997 roku, zapoznawszy się z dokumentem uchwalonym na spotkaniu Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych w Białymstoku i poruszeni wagą przedstawionego w nim problemu finansowania nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce, stwierdzają co następuje:

1. Jeżeli informacje na temat kształtu budżetu kraju na rok 1998 zaprezentowane przez wysokich rangą Przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Narodowej uznać za opis kierunku konstruowania wydatków państwa w najbliższej przyszłości, nasuwa się wniosek, iż pogłębiające się do tej pory niedofinansowanie nauki i szkolnictwa wyższego osiągnęło punkt oznaczający definitywną zapaść tej sfery życia publicznego.

Należy przypomnieć, że zgodnie z wolą Sejmu, wyrażoną w październiku 1995 roku, łączne nakłady na naukę i szkol-

nictwo wyższe miały osiągnąć poziom 3% PKB już w 1997 roku.

2. Protestując przeciwko takiej polityce finansowej Rządu, wyrażamy pogląd, iż jej realizacja jest równoznaczna nie tylko z zagrożeniem ciągłości badań, lecz wręcz z zaprzestaniem ich uprawiania w wielu dziedzinach nauki. Proponowane w przyszlórocznym budżecie nakłady na szkolnictwo wyższe (0,46% PKB) nie tylko kompromitują Polskę, lecz prowadząc do zmniejszenia liczby studentów, w sposób zasadniczy uniemożliwiają Uczelniom wypełnianie ich statutowej misji, jaką jest kształcenie na miarę w pełni uzasadnionych ambicji edukacyjnych społeczeństwa.

Należy zdawać sobie sprawę z tego, iż konsekwencje takiej decyzji Rządu mogą odcisnąć się w sposób trwały na przyszłości nauki i kultury Polski.

Prof.dr hab. Tadeusz Sławek
Prezydent
Regionalnej Konferencji
Rektorów Uczelni Akademickich

w imieniu:

Prorektora ds. Filii Politechniki Łódzkiej
w Bielsku-Białej

Rektora Politechniki Częstochowskiej
w Częstochowie

Rektora Wyższego Seminarium Duchownego
w Częstochowie

Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej
w Częstochowie

Rektora Politechniki Śląskiej
w Gliwicach

Rektora Akademii Ekonomicznej im.
K.Adamieckiego w Katowicach

Rektora Akademii Muzycznej im.
K.Szymanowskiego w Katowicach

Prorektora ds. Filii Krakowskiej Akademii Sztuk
Pięknych w Katowicach

Rektora Akademii Wychowania Fizycznego
w Katowicach

Dyrektora Biblioteki Śląskiej
w Katowicach

Przewodniczącego Oddziału Polskiej Akademii
Nauk w Katowicach

Rektora Śląskiej Akademii Medycznej
w Katowicach

Rektora Uniwersytetu Śląskiego
w Katowicach

Rektora Wyższego Śląskiego
Seminarium Duchownego w Katowicach

Rektora Politechniki Opolskiej
w Opolu

Rektora Uniwersytetu Opolskiego
w Opolu.

Katowice/ Bielsko-Biała/ Częstochowa/ Opole,
23 września 1997 roku.

Żółta książeczka

Omawiając działalność Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego („Pryzmaty” nr 100 i 101) prof. Andrzej Hałas poruszył problem reformy przepisów dotyczących szkolnictwa wyższego. Sprawą tą zajmuje się Zespół ds. Nowelizacji Ustawodawstwa Dotyczącego Szkolnictwa Wyższego, powołany przez Ministra Edukacji Narodowej 24 stycznia 1997. Pracami zespołu kieruje prof. Jerzy Osowski z Politechniki Warszawskiej.

Na początku października opublikowana została – w formie broszury, zwanej „żółtą książeczką” – pierwsza część problemów przewidzianych do opracowania przez zespół.

Zagadnienia poruszone w „żółtej książeczce” omawia na łamach „Forum Akademickiego” (nr11/97) prof. Andrzej Morawiecki (UWr), który jest członkiem wspomnianego zespołu.

Autor podkreśla, że znowelizowana ustawa o szkolnictwie wyższym powinna dotyczyć wszystkich rodzajów cywilnych szkół wyższych. Szkoły te powinny podlegać ministrowi edukacji narodowej.

Dla zróżnicowania zapisów ustawowych ważniejszy jest podział szkół wyższych w zależności od zadań niż w zależności od formy ich własności. Należy zatem przede wszystkim rozróżniać szkoły zawodowe kształcące na poziomie licencjackim od szkół akademickich dających dyplom magisterski przynajmniej na jednym kierunku studiów. Drugorzędny jest podział na szkoły państwowe i niepaństwowe.

Utworzenie państwowej szkoły akademickiej powinno odbywać się w drodze ustawy, a państwowej szkoły zawodowej – w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. W obu przypadkach warunkiem koniecznym powinna być pozytywna opinia Rady Głównej SzW. Uczelnia niepaństwowa powinna być tworzona na podstawie zezwolenia ministra edukacji narodowej uwarunkowanego pozytywną opinią Akademickiej Komisji Akredytacyjnej.

Rektor, niezależnie od charakteru uczelni, powinien działać jako organ jednoosobowy. Jako przełożony nauczycieli akademickich musi on mieć kwalifikacje akademickie (co najmniej stopień doktora habilitowanego na uczelniach akademickich i co najmniej doktora na uczelniach zawodowych).

Zespół opowiada się za wzmocnieniem pozycji rektora uczelni państwowej jako organu kierującego uczelnią i ponoszącego pełną odpowiedzialność za jej działanie. Ze względu na zasadę jednoosobowej odpowie-

działności uznano za niewłaściwe rozdzielanie obowiązków kierowania uczelnią od zarządzania. Zaproponowano, by dyrektor powoływany przez rektora kierował administracją i gospodarką uczelni w zakresie ustalonym przez statut lub upoważnienie rektora. Dyrektor byłby odpowiedzialny przed rektorem.

Zespół opowiada się też za utworzeniem Akademickiej Komisji Akredytacyjnej jako organu powołanego do oceny jakości kształcenia we wszystkich rodzajach szkół wyższych. AKA powinna być zespołem społeczności akademickiej, niezależnym od władz państwowych, mającym kompetencje decyzyjne i opiniodawcze. Członkowie AKA będą zgłaszani przez senaty uczelni. Oceny AKA byłyby dla ministra wiążące i zmuszały go do odpowiednich działań administracyjnych w stosunku do uczelni.

Ważnym postulatem jest, by programy i rygory studiów stacjonarnych i niestacjonarnych były jednakowe, skoro jednakowe są dyplomy ukończenia tych studiów. AKA powinna też określać maksymalną liczbę studentów, jaką dana uczelnia może przyjąć, gdyż wpływa to na jakość kształcenia.

W celu uelastyczenia polityki kadrowej uczelni państwowych zaproponowano zmianę sposobu zatrudniania pracowników i zmienną wysokość wynagrodzenia. Jedynie

profesorowie zwyczajni byłiby zatrudniani na zasadzie mianowania na stałe. Część profesorów nadzwyczajnych (ci z tytułami naukowymi) byłaby mianowana na czas nieokreślony. Pozostali pracownicy byłiby zatrudniani na podstawie umowy o pracę, co ułatwiłoby uczelni zwolnienie niepożądanego lub zbędnego pracownika. Pracownik mianowany powinien być zobowiązany do poświęcenia całego swego czasu i umiejętności swej uczelni. Dodatkowe zatrudnienie mogłoby podjąć tylko za zgodą rektora.

Na płacę nauczyciela akademickiego składałaby się stała część uposażenia oraz dodatek motywacyjny, którego wysokość byłaby ustalana co roku przez rektora, ewentualnie na wniosek dziekana, w zależności od zaangażowania pracownika i oceny jego pracy. Wymagania te mają sens pod warunkiem, że sytuacja materialna nauczycieli akademickich ulegnie wyraźnej poprawie w porównaniu ze stanem obecnym. Zespół proponuje więc ustawowy zapis, by wynagrodzenie nauczyciela akademickiego zatrudnionego w pełnym wymiarze obowiązków na najniższym stanowisku nie było niższe od średniego wynagrodzenia krajowego.

Najważniejszą sprawą jest zapewnienie młodzieży szerokiego dostępu do studiów. Nie można tego osiągnąć bez znacznego zwiększenia nakładów. Z drugiej strony ko-

rzystne wydaje się wprowadzenie współpłaty studentów za studia w szkołach państwowych. Najbardziej korzystnym rozwiązaniem wydaje się, by studia licencjackie odbywane po raz pierwszy i w przepisanim czasie były bezpłatne. Dotyczyłoby to też pierwszych dwóch lat jednolitych studiów magisterskich. Senat mógłby uchwalić pobieranie czesnego od studentów lat wyższych i za wznowienie studiów po skreśleniu z listy studentów. Czesne nie mogłoby przekroczyć 50% bieżących kosztów prowadzenia studiów. Studenci, mający szczególnie dobre wyniki w nauce lub znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej i wykazujący się co najmniej dobrymi wynikami w nauce, mieliby prawo do refundacji czesnego ze środków przeznaczonych na pomoc materialną dla studentów.

Minister edukacji narodowej w porozumieniu z Radą Główną mogłby wyrazić zgodę na pobieranie przez uczelnię czesnego za studia licencjackie na określonych kierunkach, gdy będzie to uzasadnione szczególnie wysokim kosztem ich prowadzenia lub perspektywami zawodowymi absolwentów.

Każda forma współpłaty studenta za jego studia musi być połączona z efektywnie działającym systemem kredytów na opłacenie studiów, ulg w spłaceniu kredytów i możliwościami ich umorzenia. (magi)

Jubileusz 50-lecia pracy na Politechnice Wrocławskiej

Doc.dr hab. Kazimiera Fulińska

Instytut Fizyki PWr obchodzi w grudniu 1997 r. 50-lecie pracy na Politechnice i 80 rocznicę urodzin pani doc.dr hab. Kazimierzy Fulińskiej.

Zainteresowania naukowe Pani doc. Kazimierzy Fulińskiej koncentrują się na zagadnieniach interferencji światła i jej zastosowaniach w badaniach cienkich warstw. Za prace w tej dziedzinie uzyskała stopień doktora (w 1961 r.) i doktora habilitowanego (1968 r.)

Od 1952 roku do dnia dzisiejszego prowadzi wykłady z fizyki dla różnych wydziałów Politechniki Wrocławskiej szczególną uwagę darząc Wydział Elektroniki. Obecnie mija 45 lat jej wykładów na tym wydziale.

Jest autorką skryptu do ćwiczeń laboratoryjnych z fizyki. Doczekał się on sześciu wydań.

W latach 1968-75 pełniła rolę zastępcy dyrektora Instytutu Fizyki ds. dydaktyki. Następnie w okresie od 1975 do 1981 r. była dziekanem (drugim z kolei) Wydziału Podstawowych Problemów Techniki.

Mimo przejścia na emeryturę w 1981 r. pozostaje w Instytucie Fizyki pracując na 1/4 etatu. Prowadzi wykłady oraz pełni przez cały

czas funkcję przewodniczącej Instytutowej Komisji Hospitacyjnej.

Z okazji podwójnego jubileuszu odbyło się w dniu 10 grudnia 1997 uroczyste spotkanie pracowników Instytutu Fizyki z udziałem Pani doc. Kazimierzy Fulińskiej. Dyrektor Instytutu Fizyki prof. Jan Misiewicz wygłosił krótkie przemówienie ku czci Jubilatki. W spotkaniu uczestniczyli: JM Rektor prof. Andrzej Mulak, Prorektor ds. Nauki prof. Jerzy Zdanowski, Prorektor ds. Nauczania prof. Lucjan Jacak, dziekan

Wydz. Elektroniki prof. Romuald Nowicki, dziekan Wydz. PPT prof. Ryszard Grząślewicz, członek PAN i PAU prof. Jan Łopuszański (UWr), prof. Anna Szaynok i bardzo liczni współpracownicy, a zarazem wychowankowie.

Jubilatka otrzymała gigantyczny kosz czerwonych róż i książkę Normana Davisa „Boże igrzysko” z podpisami pracowników IF.

JM Rektor wręczył Pani Docent medal 50-lecia Politechniki Wrocławskiej i wniósł toast za Jej zdrowie i sukcesy.

Wspominano powojenne początki nauki wrocławskiej. Dostojna Jubilatka opowiedziała liczne anegdoty z tego okresu. Zarówno one, jak podany tort orzechowy wpłynęły bardzo korzystnie na nastrój spotkania.

JM profesor Andrzej Mulak, jak większość uczestników spotkania, okazał się byłym studentem Jubilatki

Letnie Szkoły Architektury

Specjalne miejsce wśród letnich praktyk studenckich zajmują Letnie Szkoły Architektury organizowane przez Wydział Architektury PWr. Ich organizatorem jest prof. dr inż. arch. Zbigniew Bać kierujący Katedrą Projektowania Architektury Mieszkaniowej. Rozszerzył on w ten sposób 12-letnią działalność Szkoły Naukowej Habitat.

Koncepcja Habitatu zakłada kształtowanie miejsca zamieszkania w sposób, który stworzy człowiekowi środowisko życia w oparciu o wiedzę nie tylko architektoniczną, urbanistyczną, ale także interdyscyplinarną, m.in. psychologiczną i socjologiczną oraz zaspokoi zindywidualizowane potrzeby użytkowe i estetyczne.

Bezdużne blokowiska lub ponure slumsy, w których dziś mieszka 40% miejskiej ludności Polski, powinny dzięki temu ustąpić miejsca różnorodnym, pięknym i użytecznym rozwiązaniom.

Ta ambitna myśl przekłada się na język praktyki właśnie w trakcie międzynarodowych Letnich Szkół Architektury.

Organizowane są one od 1991 r. w formie interdyscyplinarnych warsztatów. Uczestnika-

mi są studenci różnych lat i pracownicy Politechniki Wrocławskiej, a także osoby pracujące i kształcące się na innych uczelniach wrocławskich. Oparto się tu na koncepcji amerykańskich letnich szkół, podczas których studenci mogą zarówno poszerzyć swoją wiedzę, jak uczestniczyć w realizacji konkretnych zadań. Dziekan Wydziału Architektury zalicza zajęcia w ramach letnich szkół jako każdy rodzaj praktyk wymaganych przez wydział.

Działalność ta wpisuje się również w szerszą i inicjatywę Stowarzyszenia Architektów Polskich: Przestrzeń+Rozwój+Samorząd+Architekt.

Oprócz architektów w letnich Szkołach Architektury biorą udział psychologowie, socjologowie i artyści plastycy (z ASP). Dzięki temu osiąga się wszechstronne spojrzenie na realizowane zadanie.

Miejschem, a jednocześnie warsztatem prac uczestników jest każdorazowo niewielka miejscowość (nie zawsze zasługująca na miano miasteczka) na Dolnym Śląsku. Skala miejscowości sprawia, że zachodzące tam zjawiska i procesy są czytelne dla początkujących architektów, humanistów i artystów. Uczestnicy Szkoły stykają się tam z „samym życiem”. Rozpoznają środowisko, jego potrzeby i wizję świata jego mieszkańców. Rozmawia-

Organizator Letnich Szkół Architektury
prof. dr inż. arch. Zbigniew Bać

ją z lokalnymi władzami, przedstawicielami firm produkcyjnych, listonoszami i samymi mieszkańcami. Rozpoznanie miejscowości następuje zarówno w sferze psychologicznej (ankiety, wywiady, obserwacja ludności), jak architektoniczno-urbanistycz-

Studium przestrzenne – zabudowa w centrum Srebrnej Góry – wnętrza urbanistyczne

Przykład mapy mentalnej Srebrnej Góry

nej. W tym momencie widoczne są pożytki z interdyscyplinarnego podejścia.

W ciągu dwóch tygodni studenci i ich opiekunowie starają się – zawsze z dużym zaangażowaniem – sformułować konkretne propozycje rozwoju miejscowości, często w wielowariantowej postaci. Jednocześnie, przez samą swoją aktywną postawę pobudzają odwiedzaną środowisko do podjęcia wysiłku służącego zmianie istniejącej rzeczywistości.

Studenci, zanim podejmą prace nad projektem, wykonują „mapy mentalne” miejscowości, które mają wydobyć jej niepowtarzalny charakter, istotę i specyfikę. Mapy te mogą mieć różnorodną formę: planów, schematów czy ilustracji.

Wspaniałym obiektem do rozpracowania okazała się Srebrna Góra. Tu właśnie odbyła się pierwsza Letnia Szkoła Architektury. Miejscowość o unikalnym charakterze zatraconym w okresie powojennym powstała w XII w. jako opactwo cystersów. Potem kwitło tu górnictwo srebra. Od XIV wieku miejscowość przechodziła kolejno w ręce czeskie, austriackie i niemieckie. W II połowie XVIII w. powstał tam niezwykły zespół fortów obronnych (arch. Fr. Pinto), które odegrały znaczącą rolę w wojnie prusko-francuskiej. W okresie międzywojennym Srebrna Góra była miastem turystyczno-

wypoczynkowym, miała też własny przemysł. Po wojnie utraciła prawa miejskie, a jej obecny stan w niczym nie przypomina czasów świetności.

Uczestniczący w Letniej Szkole studenci byli zaskoczeni nie tylko zastaną infrastrukturą, ale też stanem świadomości mieszkańców – wszechogarniającym marazmem. Dostrzegli, że ich praca może dać realne korzyści, a tworzone raporty stanowią jedyną realną propozycję zmian dla ludności.

Praca w zespole polega na tym, że wszyscy są równi. Nie ma podziałów wynikających ze stażu, doświadczenia czy kwalifikacji. Wszyscy wyruszają w teren, by rozpoznać i opisać rzeczywistość, a następnie, w dyskusji wypracować ostateczny obraz oraz koncepcję zmian.

„Studenckie spojrzenie na świat to dla wójta często odkrycie” – mówi prof. Zbigniew Bać.

Lokalne władze często widzą w działalności studentów szansę dla gminy. Dlatego są skłonne sfinansować utrzymanie uczestników obozu. Nie jest najważniejsze, jakie są to warunki. Czasem jedynym miejscem, w którym można się wyżywić jest przedszkole, w którym studenci siedzą przy małych stolikach niczym Guliwer w krainie liliputów.

Zyskiem edukacyjnym jest nie tylko ze-

branie doświadczeń zawodowych. Student, który zapoznał się z konkretnym terenem, w inny sposób realizuje później swoje projekty. Przestrzeń, w której umieszcza swoje rozwiązania, nie jest abstrakcyjna i niczyja. To kształtuje nowe spojrzenie.

Ale jest jeszcze inny walor tych praktyk. Inspirują one studentów do szczególnego, aktywnego podejścia do pracy. To twórcze nastawienie jest świadomie wyzwalane przez organizatorów. Nawiązano w ten sposób do zaproponowanych przez psychologów z Uniwersytetu Jagiellońskiego sesji inwentycznych, które zajmują się pobudzeniem aktywności twórczej człowieka przy pomocy metod zaczerpniętych z psychologii. Prof. Bać wykorzystuje już od kilku lat inwentykę na swoich seminariach i szkołach letnich. „Zrozumiałem, że bez interdyscyplinarnego podejścia, bez konkretnego, zabiegania o aktywną postawę nie ma rozwoju” – mówi. – „Każdy człowiek ma wspaniałe możliwości i talenty, ale są one często hamowane przez system edukacji. Szkoły i uczelnie opierają edukację na poznaniu wiedzy istniejącej, natomiast zaniedbują naukę myślenia.”

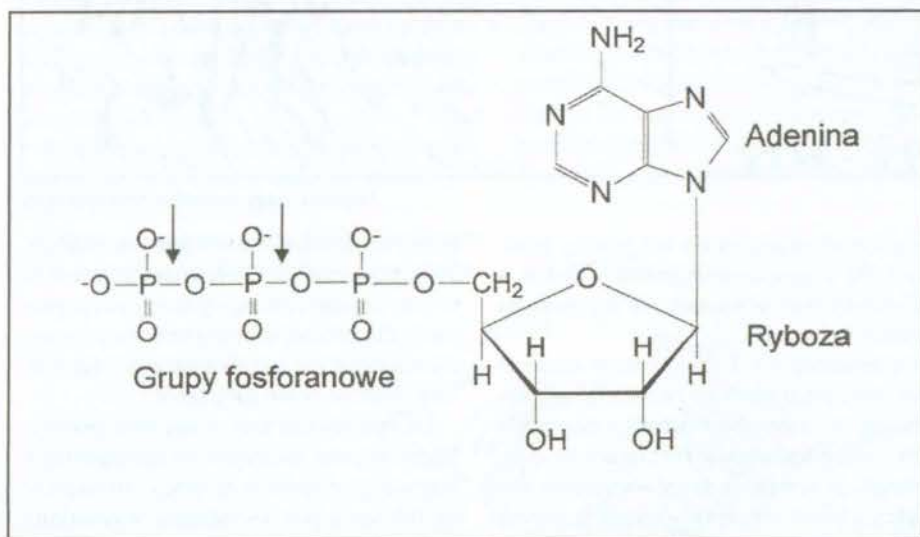
Dzięki interdyscyplinarnemu podejściu i zaangażowaniu uczestników w realizację wspólnego dzieła letnie szkoły mają przełamywać te złe nawyki. (mk)

Nobel '97 z (bio)chemii dla pionierów bioenergetyki

Po raz pierwszy Nagroda Nobla w dziedzinie nauk chemicznych została przyznana w 1901 roku. Uehonorowano nią Jacobusa H. Van't Hoffa za badania nad „dynamiką chemiczną i ciśnieniem osmotycznym w roztworach”. Od tego czasu osiemdziesiąt dziewięć razy nagradzano nią chemików różnych specjalności. Po drugiej wojnie światowej, do 1996 roku, Królewska Szwedzka Akademia Nauk osiemnaście razy zdecydowała się na wyróżnienie biochemików, przy czym w sześciu przypadkach Nagroda była dzielona. Również i w tym roku uhonorowano trzech uczonych tej specjalności. Nagroda została przyznana za badania nad białkami pełniącymi w żywych organizmach kluczową rolę w konwersji energii, zachodzącej przy udziale „wysokoener-

getycznego” związku zwanego adenozynto- trifosforanem (ATP) (Rys. 1). Połowę Nagrody otrzymał Jens Skou (Aarhus University, Dania) za odkrycie pompy sodowo- potasowej (pompy $\text{Na}^+\text{-K}^+$) – złożonego systemu białkowego odpowiedzialnego za utrzymywanie w komórce odpowiedniego stężenia jonów Na^+ i K^+ – na drodze aktywnego transportu. Aktywny transport Na^+ i K^+ ma ogromne znaczenie fizjologiczne, w stanie spoczynku zwierzęta zużywają więcej niż trzecią część ATP w tym celu. W 1957 roku Skou odkrył enzym, który hydrolizuje („rozkłada”) ATP do adenozyndifosforanu (ADP) i reszty ortofosforanowej (P_i) (Rys. 1). Ponieważ reakcja była katalizowana przez enzym tylko w obecności jonów Na^+ i K^+ nazwano go ATPazą $\text{Na}^+\text{-K}^+$. Skou

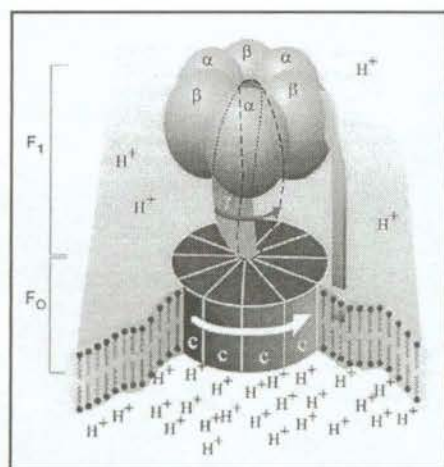

Rys. 1 Adenozynto- trifosforan (ATP) – no- śnik energii we wszystkich żywych organizmach.

Cząsteczka ATP składa się z reszt: adeniny, rybozy i trzech grup fosforanowych. Wiązania łączące dwie ostatnie grupy fosforanowe, zaznaczone strzałkami, są nietrwale i w odpowiednich warunkach ulegają hydrolizie – tzn. „rozerwaniu” po przyłączeniu cząsteczki wody (H_2O). Skutkiem tego jest uwolnienie bardzo dużej ilości energii. Po hydrolizie trzeciej grupy fosforanowej powstaje cząsteczka zwana adenozyndifosforanem (ADP) i ortofosforan (P_i). W wyniku hydrolitycznego odłączenia obu końcowych grup fosforanowych powstaje adenozynomonofosforan (AMP) i pirofosforan (PP).

przedstawił pogląd, że ATPaza $\text{Na}^+\text{-K}^+$ jest integralną częścią pompy $\text{Na}^+\text{-K}^+$, która korzystając z energii zgromadzonej w ATP aktywnie transportuje jony $\text{Na}^+\text{-K}^+$ przez błonę komórkową. Dalsze badania pokazały, że ATPaza $\text{Na}^+\text{-K}^+$ zużywa energię uwolnioną w trakcie hydrolizy jednej cząsteczki ATP do wypompowania trzech jonów Na^+ z wnętrza komórki i wprowadzenia dwóch jonów K^+ do jej wnętrza. Skutkiem zorientowanego transportu jonów jest powstanie różnicy ich stężeń (tzw. gradientu) po obu stronach błony. W komórkach zwierzęcych gradient $\text{Na}^+\text{-K}^+$ kontroluje objętość komórki, jest niezbędny dla pobudzenia nerwów i mięśni; stanowi on też siłę napędową aktywnego transportu cukrów i aminokwasów.

Paul D. Boyer (University of California, Los Angeles) i John E. Walker (Medical Research Council, Cambridge) otrzymali

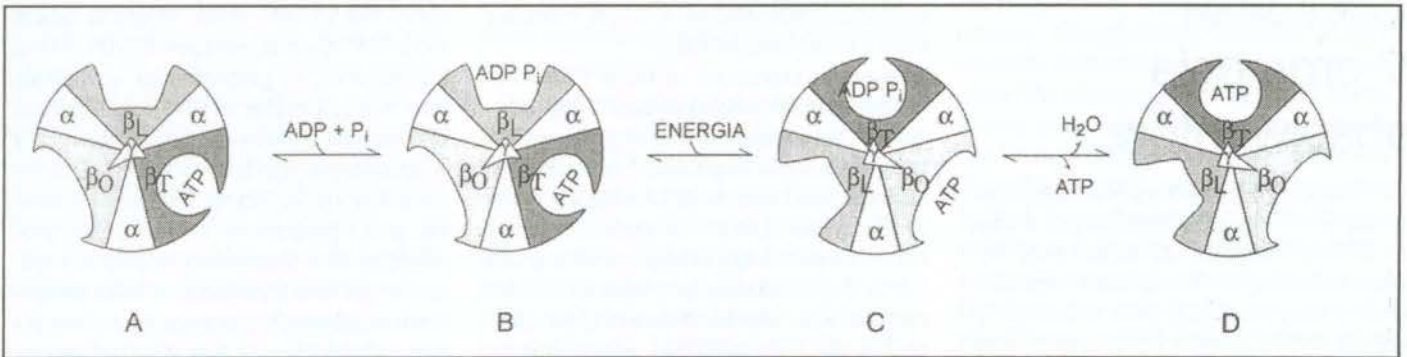

Rys. 2. Schemat przedstawiający budowę syntazy ATP.

Część F_0 syntazy, przez którą przepływa strumień protonów, zlokalizowana jest w wewnętrznej błonie mitochondrium. Część F_1 , syntezująca ATP znajduje się na zewnątrz błony. Protony (H^+) przepływające kanałem utworzonym przez białka części F_0 powodują, iż F_0 obraca się. Podjednostka γ jest połączona z częścią F_0 - a więc obraca się razem z nią. Tymczasem podjednostki α, β będące składnikami F_1 , są unieruchomione przez „zakotwiczoną” w błonie podjednostkę β . Tak więc podjednostka γ obraca się (rotuje) wewnątrz cylindra powstałego z trzech podjednostek α i trzech β . Ponieważ jednak γ jest białkiem asymetrycznym, jego obroty „zmuszają” kolejne podjednostki β do zmiany struktury – konformacji. Skutkiem zmian jest zróżnicowana, zmieniająca się w czasie, zdolność podjednostek β do wiązania ATP, ADP (patrz Rys. 3).

Uwaga - dla prostoty rysunku nie są pokazane podjednostki δ i ϵ .

drugą połowę Nagrody za badania nad syntazą ATP - enzymem, katalizującym powstanie ATP z ADP i P_i . Problem badawczy, nad którym pracowali Boyer i Walker, zdaje się być lustrzanym odbiciem problemu jakim zajmował się Skou. Zamiast badać w jaki sposób ATP tworzy gradienty jonów w poprzek błony komórkowej, zogniskowali swoje zainteresowania na wyjaśnieniu jak gradienty mogą być użyte do syntezy ATP z prostszych, „niskoenergetycznych” składników. Ogromne znaczenie dla ich eksperymentów miała ogłoszona w 1961 roku przez Petera Mitchela (Nobel 1978) tzw. hipoteza chemiosmotyczna. Według niej końcowym etapem procesów katabolicznych, prowadzących do rozszczepienia organicznych substancji pokarmowych, jest powstanie

gradientu protonów w poprzek błon mitochondriów – struktur, które stanowią „fabrykę energii” komórki. Mitchel pokazał również, że utworzeniu gradientu towarzyszy synteza ATP. Obiektem badań Boyera w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych była wymieniona powyżej syntaza ATP – enzym, który korzystając z gradientu protonów syntezuje ATP. Syntaza ATP, będąca białkiem multimerycznym, tzn. zbudowanym z wielu białek składowych, może być podzielona na dwie części (Rys. 2). Część pierwsza (F_0), to połączony z błoną mitochondrialną kanał protonowy. Część druga (F_1), złożona z pięciu typów białek (podjednostek) $\alpha, \beta, \gamma, \delta$ i ϵ jest miejscem, w którym następuje wiązanie i synteza ATP (Rys. 2). Boyer pokazał, że w F_1 znajdują się po trzy cząsteczki podjednostek α, β i tylko po jednej pozostałych (γ, δ i ϵ). W jaki sposób jednak przepływ protonów przez F_0 napędza syntezę ATP w F_1 ? Aby to wyjaśnić, Boyer i współpracownicy musieli przełamać szereg utartych schematów rozumowania. Po pierwsze, wbrew ogólnie przyjętym poglądom, zaakceptowali wyniki eksperymentów, które wykazały, że powstanie wiązania chemicznego pomiędzy ADP i P_i nie jest ograniczającym pod względem energetycznym etapem reakcji katalizowanej przez syntazę. Bardziej „wymagającymi” pod tym względem okazały się wiązanie substratów i odłączenie cząsteczki gotowego produktu. Po drugie musieli wyjaśnić, w jaki sposób trzy podjednostki β zdolne są do prowadzenia tej samej reakcji będąc nierównocennymi – bo w różny sposób połączonymi z podjednostkami γ, δ i ϵ . Aby wyjaśnić ten paradoks założono, że kosztem energii dostarczanej syntazie przez protony przepływające przez część F_0 , białka γ, δ i ϵ rotują w cylindrze uformowanym z przemiennie ułożonych podjednostek α, β (Rys. 2). Skutkiem rotacji są zmiany strukturalne (konformacyjne) identycznych pod względem sekwencji aminokwasowej podjednostek β (Rys. 3). W danym momencie każda z podjednostek jest w jednym z trzech funkcjonalnie nierównoważnych stanów konformacyjnych. Jedna z nich, występująca w otwartej formie (β_o), ma znikome powinowactwo

do substratów. Druga (β_L) wiąże substraty „luźno” i nie wykazuje aktywności katalitycznej. Trzecia natomiast (β_T), wiąże substraty silnie i jest aktywna. Energia wnoszona z przepływu wywołuje sekwencyjne zmiany konformacji – podjednostka β_T ulega przemianom w β_o , podjednostka β_L w β_T , a β_o w β_L . Towarzyszy temu uwalnianie ATP powstającego zawsze w podjednostce typu β_T . Tak więc, podczas jednego obrotu „koła zamachowego” (F_0), napędzanego strumieniem płynących protonów, molekularna maszyna (jak nazwał syntazę Boyer) produkuje trzy cząsteczki ATP.

Dopiero po kilkunastu latach od sformułowania przez Boyera założeń modelu, dostarczone zostały dowody eksperymentalne, potwierdzające go w całej rozciągłości. Pierwsze z nich pochodziły z pracowni trzeciego z tegorocznych laureatów Nagrody – Johna E. Walkera. W 1994 roku opublikował on wyniki badań krystalograficznych części F_1 syntazy ATP (*Nature* **370**, 621-628; 1994). Wykazały one jednoznacznie, iż trzy katalityczne podjednostki β syntazy ATP różnią się konformacją, która może ulec zmianie po rotacji podjednostki γ wywierającej „nacisk” na jedną z trzech par α, β (porównaj Rys. 3).

Dodatkowe dowody dostarczone zostały przez Masasuke Yoshida (Tokyo Institute of Technology), który posługując się technikami inżynierii genetycznej skonstruował syntazę ATP, w której podjednostka γ połączona została z długim białkiem, zaznakowanym fluorescencyjnym barwnikiem, (*Nature* **386**, 299-302; 1997). Pozwoliło to na bezpośrednią, mikroskopową, obserwację (i sfilmowanie!!!) ruchu obrotowego podjednostki γ . W jednym z październikowych zeszytów *Nature* (*Nature* **389**, 771; 1997) zamieszczono komentarz poświęcony tegorocznej Nagrodzie Nobla z chemii. Można w nim znaleźć opinie, iż prezentowany na zjazdach naukowych przez Yoshidę film stał się ostatecznym dowodem słuszności kontrowersyjnego w swoim czasie mechanizmu zaproponowanego przez Boyera.¹

dr hab. inż. Andrzej Oizyhar
Zakład Biochemii,
Instytutu Chemii Organicznej,
Biochemii i Biotechnologii

Rys. 3. Mechanizm zmian wiązania w syntazie ATP („binding change mechanism”).

Na rysunku pokazano schematycznie widziany od góry cylinder F_1 podczas czterech etapów syntazy ATP. Rotująca podjednostka γ , powodująca cykliczne zmiany struktury podjednostek β , zlokalizowana jest w centrum cylindra złożonego z podjednostek α i β . Odpowiednie podjednostki β , różniące się konformacją, noszą nazwy: „otwartej” (β_o), „luźnej” (β_L) i „ścislej” (β_T). W pierwszym etapie (A) widać nowo powstałą cząsteczkę ATP, która związana jest z podjednostką β_T . W etapie drugim (B) ADP i P_i związane są przez podjednostkę β_L . Następnie, na skutek przepływu protonów podjednostka γ zmienia swe położenie (C) – czego konsekwencją jest zmiana konformacji wszystkich trzech podjednostek β . Podjednostka β_T (w etapach A i B) staje się podjednostką β_o – ATP z łatwością jest uwalniany. W tym samym czasie powstaje nowa cząsteczka ATP – w podjednostce β_T powstałej z β_L . W ten sposób cykl uległ zamknięciu, z tym że ATP związany jest z inną podjednostką β .

Dla zainteresowanych wybór „lektur”:

1. Stryer, L. (1997) *Biochemia* (przekład zbiorowy pod red. J. Augustyniaka i J. Michejdy), PWN, Warszawa.
2. Boyer, P.D. (1993) The binding change mechanism for ATP synthase - Some probabilities and possibilities, *Biochimica et Biophysica Acta* 1140; 215 - 250.
3. Boyer, P.D. (1997) The ATP synthase - a splendid molecular machine, *Annual Review in Biochemistry* 66; 717 - 749.
4. Skou, J.C., & Esmann, M. (1992) The Na, K-ATPase, *Journal of Bioenergetics and Biomembranes* 24; 263 - 273.
5. Lutensko, S., & Kaplan, J.H. (1996) Organization of P-type ATPases: Significance of structural diversity, *Biochemistry* 34, 15607 - 15613.

¹) „When he [Yoshida] showed that film at meetings, people’s jaws dropped.”

Szkoła Francuska

V promocja absolwentów

Francuskie Podyplomowe Studium Zarządzania Systemami Przemysłowymi zwane też Szkołą Francuską, działające przy Wydziale Informatyki i Zarządzania obchodziło swój mały jubileusz. Otóż w dniu 21 listopada 1997r. odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów piątej promocji absolwentów tegoż studium. Absolwenci ci otrzymali dyplomy Ecole Centrale Paris - uczelni o bardzo wysokim prestiżu i znaczeniu w środowisku akademickim i przemysłowym Europy Zachodniej. Uczelnia ta zapewniła program wrocławskiemu Studium, rekrutowała francuskich wykładowców i odpowiadała za merytoryczny przebieg procesu dydaktycznego. Studenci odbyli 3-miesięczny staż przemysłowy w przedsiębiorstwach: polskim i francuskim, a prac dyplomowych bronili przed francuską komisją. Całość przedsięwzięcia zyskała znaczne wsparcie finansowe rządu francuskiego działającego poprzez Fundację Francja - Polska, a prezydent tej fundacji - Jacques Chalendar, wniósł w tej sprawie nieoceniony wkład.

W tym roku dyplom Szkoły Francuskiej uzyskało 21 osób. Na drugim roku studiuje obecnie 30 osób, a na pierwszym - 42 osoby. Dwoje studentów otrzymało stypendia i

kontynuuje kształcenie w Ecole Centrale Paris i Politechnique Paris.

Otwarcia ceremonii dokonał Prorektor Politechniki Wrocławskiej prof. Jerzy Zdanowski. Na wstępie powitał on gości: przedstawiciela rządu Republiki Francuskiej w osobie attaché naukowego Ambasady Francuskiej w Warszawie - Michela Pasquiera, konsula honorowego Francji we Wrocławiu - dr Jacka Libickiego, przedstawicieli Fundacji Francja - Polska: Nicolasa Blaisa oraz prof. André Kobylańskiego, przewodniczącego Fundacji Francuskiej Politechniki w Paryżu - Jacques'a Behra, dyrektora generalnego wielkiej firmy francuskiej EDF-CLI - pana Paula Amoravian, dyrektora ds. komunikacji EDF - panią Pelot-Beneche, dziekana Wydziału Informatyki i Zarządzania - prof. Jerzego Świątka oraz dyrektora polsko - francuskiej spółki POLFLOAT Saint-Gobain - Tomasza Laskowskiego.

Prof. J. Zdanowski w swoim wystąpieniu podsumował 7-letnią działalność Szkoły Francuskiej. Prestiżowy francuski dyplom MASTERE uzyskało 120 absolwentów. Drugie tyle studentów ukończyło studium częściowo lub w całości, ale nie obronili oni dyplomów. Analiza karier absolwentów wskazuje, że 80% z nich po ukończeniu studium awansowało lub odniosło znaczący sukces zawodowy, 30% studentów odbyło staże w międzynarodowych firmach w Polsce i we Francji, z czego 21 zostało zatrudnionych w tych firmach.

Prorektor podkreślił, że program eduka-

cyjny MASTERE został objęty w latach 1995-1997 dwoma grantami TEMPUS Unii Europejskiej, co pozwoliło na utworzenie przy naszej Uczelni w 1995 roku Studium Zarządzania Systemami Przemysłowymi z wykładowym językiem polskim. Dowiedzieliśmy się, że Szkoła Francuska prowadzi, prócz programów edukacyjnych, promocję polsko-francuskiej współpracy gospodarczej oraz uczestniczy w kilku programach związanych z innowacjami i transferem technologii - w tym wraz z Centrum Transferu Technologii PWr opracowuje założenia działalności Wrocławskiego Parku Technologicznego.

Głos zabrali również goście zagraniczni, którzy dziękowali Rektorowi PWr za znakomite kształcenie studentów, gratulowali twórcom i inicjatorom Studium sukcesu, a absolwentom - uzyskania dyplomów. Przedstawili także możliwości studiów i uzyskania stypendiów we Francji. (Bliższe informacje na ten temat - w komunikatach).

Zgodnie z tradycją francuską każda promocja ma swoich „ojców chrzestnych”. W tym roku byli to panowie: Paul Amoravian i Tadeusz Laskowski (absolwent pierwszej promocji naszego studium). Oni też, wspólnie z dr Wojciechem Myśleckim, wręczyli dyplomy absolwentom.

W imieniu dyplomantów głos zabrał starosta grupy Zbigniew Zołoteńki, który podziękował wszystkim osobom zaangażowanym w tworzenie tej polsko-francuskiej instytucji. (hw)

Szkoła Francuska

VII rok działalności

Rozmowa z prof. André Kobylańskim, profesorem zwyczajnym Ecole des Mines de Saint-Etienne, głównym koordynatorem programów międzynarodowych TEMPUS-JEP-07051/94 oraz TEMPUS-CME-02018/96, przedstawicielem Fundacji Francja - Polska ds programów edukacyjnych MASTERE we Wrocławiu, Szczecinie, Katowicach i Zielonej Górze

Panie Profesorze, minęło siedem lat działania Francuskiego Podyplomowego Studium Zarządzania Systemami Przemysłowymi, odbyła się piąta promocja absolwentów. Można powiedzieć, że inicjatywa odniosła sukces. Podczas uroczystego wręczenia dyplomów prawie wszyscy mówcy podkreślali Pana rolę jako inicjatora i organizatora tegoż studium, propagatora tej

formy kształcenia. Także w prywatnych rozmowach absolwenci wspominali Pana ogromne zaangażowanie i pomoc, na którą zawsze mogli liczyć w trudnych sytuacjach. Na jakiej podstawie opierał Pan swoje przekonanie, że inicjatywa, którą Pan podjął, powiedzie się w Polsce?

Cała nasza akcja jest od samego początku związana z Fundacją Francja - Polska. Jest to instytucja, która korzysta tylko z kapitału rządu francuskiego. W działalność fundacji zaangażowane jest między innymi francuskie ministerstwo przemysłu, któremu podlega nasza uczelnia, czyli Ecole des Mines de Saint-Etienne. Uważaliśmy, że polskie uczelnie techniczne mają wysoki poziom. Natomiast różnica w kształceniu polega na tym, że każdy inżynier w Unii Europejskiej jest jednocześnie managerem, a kultura techniczna jest jednym z jego atrybutów. „Inżynier” jest pojęciem bardzo szerokim i sama wiedza techniczna nie wystarcza. Chodziło więc o to, aby polscy inżynierowie rozszerzyli swą wiedzę o kulturę managerską.

Po pierwszym komunikacie o rekrutacji do Szkoły Francuskiej zgłosiło się do nas 400 osób, po wstępnej selekcji pozostało 250, z

którymi robiliśmy wywiady. Na pierwszy rocznik przyjęliśmy 55 osób. Była to gra pokerowa. Na szczęście mieliśmy wtedy bardzo dobrą sytuację finansową, udział finansowy studentów był minimalny. Nie wiedzieliśmy natomiast, czy to chwyci, czy spełnią się oczekiwania nasze i studentów. Teraz możemy powiedzieć, że się udało.

Czy Pan Profesor miał wcześniej kontakty naukowe z uczelniami polskimi?

Od 1980 roku zaczęliśmy przyjmować do Ecole des Mines osoby z Polski, które robiły u nas doktoraty. Mieliśmy silne kontakty naukowe z Politechniką Warszawską. Po 1989 roku rozpoczął działalność komitet pilotażowy w Wałbrzychu, który miał przyczynić się do restrukturyzacji regionu. Zajmowałem się tam badaniem sytuacji szkolnictwa wyższego w Polsce. Wtedy zetknąłem się z Politechniką Wrocławską i jej rektorem prof. Andrzejem Wiszniewskim. Podczas rozmów z nim zorientowałem się, jakie są programy nauczania, potrzeby edukacyjne. Jako członek komitetu pilotażowego zaproponowałem dwie akcje. Jedną było założenie szkoły typu uniwersyteckiego instytutu technologii (2-letniego) w Wałbrzychu, na co dostałem bardzo duże środki finansowe z Unii Europejskiej. Drugą propozycją było opracowanie wspólnie z dr Wojciechem Myśleckim elitarnego studium podyplomowego na poziomie Mastere. Tak zaczęła się moja przygoda we Wrocławiu.

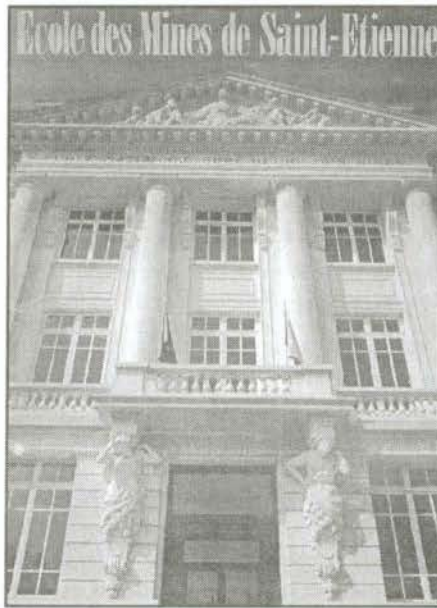
Czy widzi Pan Profesor różnicę pomiędzy pierwszym rocznikiem absolwentów, a tym ostatnim? Czy miało znaczenie, że pierwszymi absolwentami studium byli ludzie, którzy kończyli studia w poprzednim systemie politycznym, zwykle z pewnym doświadczeniem zawodowym, a ostatni rocznik - to ludzie znacznie młodszy, kształceni w ostatnich latach? Czy zauważa Pan różnicę w poziomie przygotowania technicznego, w podejściu do spraw managerskich?

Jest mi trudno ocenić, czy zmieniła się mentalność tych ludzi. Wydaje mi się, że nastąpiła jakaś ewolucja. Przypuszczam jednak, że nie zaszły istotne zmiany w programach nauczania. Charakterystyczne jest to, że do naszego francuskiego studium zgłasza się coraz więcej młodych ludzi. Średnia wieku obniża się bardzo silnie i spodziewamy się, że 95% szóstej promocji, to będą ludzie bezpośrednio po studiach. Są oni teraz na przygotowawczym kursie języka francuskiego. Wydaje mi się, że mają oni jasną wizję kariery osobistej. Czy ich kultura techniczna uległa jakiejś zmianie w porównaniu z pierwszą promocją - nie wiem. Myślę, że pracuje się z nimi łatwiej.

Czy Pan Profesor orientuje się, jak potoczyły się kariery osób, które po Szkole

Francuskiej odbyły staże zagraniczne? Gdzie znalazły zatrudnienie? Czy odniosły sukces zawodowy?

Dwudziestu jeden absolwentów znalazło pracę w firmach francusko-polskich, ale zdaje się, że tylko jedna osoba wygrała konkurs we Francji i tam się osiedliła. Ale też pracuje dla firmy, która ma kontakty z Polską. Z prawie 250 studentów trzech Politechnik: Wrocławskiej, Szczecińskiej i Śląskiej, czyli tych, przy których działają nasze studia typu Mastere, jest tylko jedna osoba, która jest we Francji. Wszystkie osoby po odbyciu stażu wracają do Polski. Nie

ma emigracji zarobkowej na zachód.

Ponad 80% absolwentów stwierdza bardzo silny wzrost kariery, po ukończeniu naszego studium. Jest jedna osoba z Politechniki Szczecińskiej, która wygrała konkurs firmy L'Oreal na stanowisko dyrektora (było ponad 200 kandydatów). Jeżeli chodzi o Waszą uczelnię, nie robiono jeszcze dokładnej analizy.

Czy opierając się na siedmioletnim doświadczeniu, przewiduje Pan potrzebę wprowadzenia zmian w programach nauczania Studium?

Są zmiany. Po pierwsze - jest to normalne, że po wielu latach trzeba zmienić program. Po drugie - program ten staramy się dostosować do olbrzymiej akcji, jaką robi Fundacja Francaja - Polska. Chodzi o maksymalną pomoc dla Polski przy wchodzeniu do Unii Europejskiej.

W maju odbyło się spotkanie przedstawicieli wszystkich francuskojęzycznych programów edukacyjnych i wszystkich akcji polsko-francuskich z przedstawicielami przemysłu francuskiego w Polsce. Wzięli w nim udział również dr Krystian Konkol i dr

Jan Betta, którzy wygłosili bardzo ciekawe referaty. Uwzględniając sugestie przemysłowców francuskich zmieniamy trochę program. Po pierwsze wprowadzamy bardzo istotny przedmiot o nazwie „zarządzanie ryzykiem przemysłowym”. Oprócz wykładu posługujemy się najrozmaitszymi symulacjami komputerowymi. Studenci muszą podejmować decyzje w przypadkach konkretnych zagrożeń, np. ekologicznych. Przedmiot ten wchodzi do programu jako cały olbrzymi moduł. Polscy studenci zetkną się z tą tematyką w Ecole des Mines de Saint-Etienne z chwilą, gdy ich kolejna grupa przyjedzie do nas.

Drugą wprowadzaną zmianą jest uzupełnienie bloków zajęć, które mają związek z inżynierią finansową. Chodzi o rozszerzenie tej dziedziny tak, aby kształcić inżynierów spraw międzynarodowych i europejskich. Każdy inżynier, który jest liderem działa w środowisku mikroekonomicznym, makroekonomicznym, międzynarodowym i światowym. My kształcimy szefów projektów. W obecnej sytuacji Polski, przy zarządzaniu kompleksowymi projektami, kompleksowymi systemami trzeba brać pod uwagę przede wszystkim środowisko europejskie. Chodzi o pomoc przy wchodzeniu do Unii Europejskiej. Trzeba wprowadzić kilka elementów, np. strategię projektów w układzie szerszym niż układ mikro- i makroekonomii kraju. Następnie kilka elementów odnośnie międzynarodowych przepisów celnych obowiązujących w Unii Europejskiej i kilka elementów dotyczących przepisów prawnych w układzie rozmaitych europejskich akcji finansowych.

Czyli rozszerzamy tematykę związaną z wyborem inwestycji, księgowością, sprawami finansowymi, o pewne przepisy europejskie dostosowane do wymagań obowiązujących w zjednoczonej Europie. Jest to pochodna unifikacji w skali Europy. Systemy europejskie są dla Was niezbędne i jak najszybciej trzeba je wprowadzić.

Te zmiany i uzupełnienia prowadzą do zmiany nazwy naszego studium (to nie jest jeszcze oficjalne). Będzie się on nazywał Zarządzanie Wielkimi Projektami i Programami, ze specjalnością Zarządzanie Przemysłowe. Czyli nie odchodzimy od zasadniczego trzonu programu Mastere, ale uzupełniamy go silniejszym wyeksponowaniem inżyniera systemów projektów. Francuski ojciec chrzestny - Paul Amoravian stwierdził, że wymaga się w tej chwili od absolwentów bardzo dobrej znajomości kultury europejskiej. Dawniej inżynier uczył się tego z biegiem lat, a obecnie musi posiadać tę wiedzę już na starcie.

Czy przewidują Państwo zwiększenie liczby studentów?

To już nastąpiło. Dzięki finansowaniu z Unii Europejskiej otworzyliśmy polskie studium podyplomowe, które działa równoległe z wersją francuskojęzyczną. I tu należy podkreślić wspaniałą inicjatywę rektora prof. Andrzeja Wiszniewskiego. To on nas zobowiązał do zarezerwowania pewnej ilości miejsc dla polskich wykładowców. Byli to głównie absolwenci pierwszych lat. Dzięki takiemu działaniu mamy kadrę polskich profesorów, którzy skończyli nasz Mastere i odbyli dodatkowe szkolenia we Francji, Belgii i Hiszpanii. Udostępniono im całą dokumentację, zapewniono kontakty i to wszystko pozwoliło im na przygotowanie się do prowadzenia zajęć nie tylko w języku polskim, ale również francuskim.

Obecnie duża ilość tygodniowych modułów jest prowadzona albo wspólnie (np. pół na pół, wykładowca francuski i polski), lub całkowicie przez polskich wykładowców, w języku francuskim. I wydaje mi się, że ta polonizacja jest rzeczą niesłychanie ważną. Cała działalność pedagogiczna tutaj, na miejscu powierzona jest stronie polskiej. Wykładowcy ci prezentują bardzo wysoki poziom, są reprezentantami naszych francuskich uczelni. Tak, że inicjatywa, która najpierw była francuska, z biegiem czasu jest w coraz większym stopniu przejmowana przez stronę polską. I to jest normalny bieg sprawy.

Jeżeli chodzi o ilość studentów, to w przypadku studium francuskiego nie powinna ona przekraczać 30 osób. Ograniczenie to wynika z trudności technicznych związanych z zajęciami, gdzie prowadzone są symulacje komputerowe, praca w grupach lub w małych zespołach nad konkretnymi problemami, wynikającymi z wykładu. Liczba studentów studium polskiego wynosi około 25 – 30 osób.

Francuskojęzyczne studia Mastere mamy w Szczecinie, Katowicach i Wrocławiu. Natomiast program Tempus pozwolił nam na utworzenie polskojęzycznych szkół w Szczecinie, Wrocławiu, Gliwicach i Zielonej Górze. Utworzenie takiej ilości szkół (czyli 3 francuskojęzycznych i 4 polskojęzycznych), a przede wszystkim rozwinięcie szkoły polskojęzycznej w Zielonej Górze było możliwe dzięki temu, że największa ilość profesorów wyszła z Wrocławia. Można powiedzieć, że ośrodek wrocławski silnie „promieniuje” na całą zachodnią Polskę. Wielu studentów przyjeżdża tu specjalnie, są osoby z Opola, Zielonej Góry, Kielc, Górnego Śląska.

Znakomitym pomysłem, wysuniętym przez dr W. Myśleckiego i dr K. Konkola, było wybranie na polskiego ojca chrzestnego piątej promocji absolwenta naszego studium - pana Tomasza Laskowskiego, który

odniósł duży sukces zawodowy. Myślę, że należy ten zwyczaj kontynuować, aby ojcami chrzestnymi kolejnych promocji byli nasi absolwenci.

Jak Pan Profesor ocenia rolę wrocławskiego Mastere'a?

Wrocławski ośrodek jest ośrodkiem najlepszym, najbardziej dynamicznym, najbardziej prężnym. Jest on przykładem dla wszystkich inicjatyw francuskojęzycznych w Polsce. Była to pierwsza w Polsce instytucja polsko - francuska w dziedzinie studiów podyplomowych, od niej zaczynaliśmy. Inicjatywa ta trwa, rozwija się i ponieważ mamy zapewnioną działalność jeszcze na co najmniej 4 lata, możemy powiedzieć że nadal będzie się rozwijać.

Dziękuję Panu Profesorowi za rozmowę.

Rozmawiała Hanna Waśkowska

Szkoła Francuska

Ważne komunikaty

I KOMUNIKAT

Politechnika Paryska – najbardziej elitarna z francuskich uczelni technicznych. Została założona przez Napoleona, jako Szkoła Artylerii. Stąd jej symbolem są dwie skrzyżowane armaty tworzące „X”. Ze względu na swą tradycję uczelnia ta podlega Ministerstwu Obrony Narodowej i do tej pory była uczelnią zamkniętą. W tej chwili postanowiono ją otworzyć na świat, co dało możliwość kształcenia się tu studentom z Polski. Muszą to być osoby z III lub IV roku studiów, znające dobrze język francuski, o wybitnych wynikach z matematyki i fizyki. W toku studiów na Politechnice Paryskiej przeważają zajęcia z tych przedmiotów. Jest to kształcenie na najwyższym poziomie, ale teoretycznym. Osoby kończące tę uczelnię muszą jeszcze ukończyć inną szkołę aplikacyjną. Najlepsi absolwenci są delegowani do konkretnych szkół aplikacyjnych, po czym tworzą trzon administracji państwa. W przypadku kadry przemysłowej teoretyczna wiedza, jaką uzyskują w czasie studiów na Politechnice Paryskiej, musi być jeszcze uzupełniona studiami dającymi praktyczną wiedzę inżynierską.

Zainteresowani studiami na tej uczelni studenci z Polski, którzy spełniają wspomniane wymagania i mający silne poparcie dziekana i grona profesorów, mogą **zgłosić się do dr Wojciecha Myśleckiego** (bud.D-5, p.20, tel. 320-22-48) lub **Thomasa Chaperona** (bud.D-5, p.34, tel. 320-25-96), albo bezpośrednio skontaktować się z **prof. André Kobylańskim** (fax.00 33 477 42 02 04, e-mail: kobylanski@emse.fr). Po wstępnej akceptacji kandydaci przystąpią do roz-

mowy kwalifikacyjnej na Politechnice Paryskiej (uczelnia ta zapewnia zwrot kosztów podróży na egzamin). W przypadku pozytywnego wyniku zainteresowani nie będą musieli przechodzić przez niezwykle trudny konkurs francuski. Natomiast dalsze studia będą odbywać razem ze studentami francuskimi i tak jak oni uzyskają dyplom Politechniki Paryskiej.

Termin zgłoszeń: do 15 stycznia 1998 r.

II KOMUNIKAT

Program Jean Monnet – program, którego działanie związane jest z Fundacją Rozwoju Politechniki Paryskiej.

Nazwa tego programu pochodzi od nazwiska jednego z twórców Unii Europejskiej. Ma on na celu wykształcenie elity światowej. Wybrani studenci pochodzą z najlepszych uniwersytetów światowych (np. studiują tam osoby z amerykańskiego MIT). Kształcenie w ramach tego programu przebiega dwuetapowo:

I semestr (4 miesiące) – to teoretyczne zajęcia akademickie,

II semestr (6 miesięcy) – to zdobywanie praktycznej wiedzy poprzez szkolenie w bardzo dobrych, znanych firmach francuskich.

Od trzech lat z tej możliwości mogą korzystać studenci z Polski. Była tu już jedna osoba z Politechniki Śląskiej, jedna z Politechniki Warszawskiej i siedem osób z Politechniki Wrocławskiej. Zyskali oni tam bardzo dobrą opinię.

Do tegorocznego naboru studentów w ramach akcji Jean Monnet selekcję przeprowadza prof. A. Kobylański. Są tu stawiane bardzo wysokie wymagania:

1. biegła znajomość języka francuskiego
2. wyróżniające osiągnięcia w trakcie ukończonych 4- lub 5-letnich studiów o profilu inżynierskim, ścisłym lub ekonomicznym.

Istnieje możliwość udoskonalenia znajomości języka francuskiego na 3-miesięcznym intensywnym kursie językowym.

Osoby zainteresowane powyższym programem, spełniające wymienione warunki proszone są o **zgłoszenie się do dr Wojciecha Myśleckiego** (bud. D-5, p.20, tel.320-22-48), lub **Thomasa Chaperona** (bud.D-5, p.34, tel.320-25-96), lub bezpośrednio do **prof. André Kobylańskiego** (fax. 00 33 477 42 02 04, e-mail: kobylanski@emse.fr)

Termin zgłoszeń: do 16 lutego 1998 r.

III KOMUNIKAT

Attache naukowy Ambasady Francuskiej przekazał informację, że można jeszcze **do końca bieżącego roku ubiegać się o stypendia** doktoranckie i inne rządu Republiki Francuskiej. **Blіszsze informacje** można uzyskać w Ambasadzie Francuskiej. ●

Wspomnienie

JAN LANGER

1930-1997

W dniu 6 listopada 1997 roku zmarł po ciężkiej chorobie prof. dr hab. inż. Jan Langer – wybitny naukowiec i nauczyciel akademicki. Włożył On ogromny wkład pracy w działalność i rozwój Instytutu Inżynierii Lądowej i Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego.

Przez ponad 40 lat nieprzerwanej pracy na Politechnice Wrocławskiej w każdej dziedzinie działalności akademickiej pełnił rolę wiodącą i inspirującą.

Profesor Jan Langer urodził się 3 marca 1930 roku we Lwowie. W 1946 roku osiedlił się we Wrocławiu, gdzie w rok później uzyskał świadectwo dojrzałości i wstąpił na Wydział Budownictwa Politechniki Wrocławskiej. W 1952 roku otrzymał dyplom magistra inżyniera budownictwa lądowego i rozpoczął pracę zawodową w pracowni mostów ówczesnego Biura Projektów Transportu Drogowego i Lotniczego we Wrocławiu. W latach 1952-1962 pełnił w nim między innymi funkcje kierownika pracowni i starszego weryfikatora. W ciągu dziesięcioletniej działalności zawodowej był autorem lub współautorem projektów około trzydziestu mostów stalowych i betonowych. Szereg tych mostów ma oryginalną i nowatorską jak na owe czasy konstrukcję, a ich eksploatacja potwierdziła wysokie walory projektów.

Należy tu wymienić kilka dużych obiektów jak:

- stalowy łukowy most drogowy przez Wartę w Świerkocinie (1964); most ten o konstrukcji łuku Langerera ma najdłuższe w Polsce przeszło w swojej klasie długości 90,00 m,

- łukowy betonowy most drogowy przez kanał Odry w Raciborzu (1964); głównie przeszło ma konstrukcję łuku Nielsena rozpiętości 64,00 m co plasuje ten most na 9 miejscu w Polsce wśród największych mostów betonowych,

- kratownicowy stalowy most drogowy nad Odrą w Oławie (1963) o przeszłach rozpiętości 43,20 + 63,72 + 43,20 m,

- wiadukty drogowe nad autostradą A4 i w ciągu ul. Armii Krajowej w Opolu.

W roku 1954 rozpoczął pracę na Politechnice Wrocławskiej w ówczesnej Katedrze Mechaniki Budowli – w charakterze starszego asystenta. Mimo równoczesnej pracy w Biurze Projektów – do 1962 roku – Jego wybitne uzdolnienia pozwoliły mu na szybki awans naukowy.

W 1957 roku został powołany na stano-

wisko adiunkta, w 1962 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych, w 1966 r. habilitował się i został powołany na stanowisko docenta. W roku 1972 otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego, zaś w 1980 r. uzyskał tytuł profesora zwyczajnego.

W 1968 r. zorganizował Zakład Dynamiki Budowli w Instytucie Inżynierii Lądowej Politechniki Wrocławskiej. Zakładem tym kierował do 1996 r., tworząc szkołę dynamiki budowli na Politechnice Wrocławskiej.

Naukowe wyróżniki tej szkoły są następujące:

- przyjęcie równań Lagrange'a drugiego rodzaju jako ogólnej podstawy sformułowania problemu dynamicznego,

- opis stanu pomieszczenia konstrukcji za pomocą aproksymacji globalnej lub w strefie małej liczby podukładów, dzięki czemu zadanie ciągle zostaje przekształcane pod względem matematycznym na zadanie dyskretne z możliwie małą liczbą współrzędnych uogólnionych (co jest szczególnie ważne w zagadnieniach niestacjonarnych, wymagających numerycznego całkowania),

- zastosowanie notacji macierzowej zapewniającej zwartość opisu matematycznego,

- zastosowanie efektywnego algorytmu numerycznego całkowania równań ruchu,

- zastosowanie techniki komputerowej ze szczególnym uwzględnieniem optymalizacji procesów,

Opisana technologia sformułowania i rozwiązania problemów dynamicznych została z powodzeniem zastosowana do analizy dynamicznej różnorodnych obiektów, a w szczególności fundamentów pod maszyny, budynków w strefie zagrożenia parasejsmicznego, a zwłaszcza mostów ze szczególnym uwzględnieniem problemu obciążeń ruchomych.

Profesor Langer samodzielnie oraz we współudziale z współpracownikami uzyskał w tych dziedzinach szereg ważnych rozwiązań teoretycznych oraz wykonał wiele opracowań dotyczących doraźnych problemów praktycznych z tej dziedziny.

Do niewątpliwych osiągnięć naukowych Profesora należy zaliczyć promotorstwo 11 zakoń-

czonych przewodów doktorskich, ponad 90 publikacji naukowych, ponad 40 recenzji prac doktorskich, habilitacyjnych i opinii wniosków o tytuły naukowe.

Czterech wypromowanych przez Niego doktorantów uzyskało stopień doktora habilitowanego w tym jeden również tytuł naukowy profesora.

Godne szczególnie podkreślenia są wybitne osiągnięcia profesora Langerera na polu dydaktyki. Jego doskonale opanowanie sztuki wykładawcy i dydaktyka szkoły wyższej może być wzorem dla innych. Słuchanie Jego wykładów sprawiało zawsze prawdziwą przyjemność i satysfakcję. Jasno i zwięźle wypowiedziane myśli, dbałość o precyzję i kulturę słowa, to podstawowe walory dydaktyczne Profesora.

Osobiście znałem profesora Jana Langerera od 1.03.1967 roku, kiedy zostałem Jego asystentem. Szczególnie ceniłem u Niego w pracy naukowej oryginalność rozwiązań teoretycznych, dużą intuicję inżynierską w rozwiązywaniu zagadnień praktycznych, wybitną umiejętność w jasnym i precyzyjnym prezentowaniu problemów naukowych, dydaktycznych i inżynierskich. Myślę, że nie tylko ja, ale wiele osób znających Go pamiętać będzie Jego wyjątkową uczciwość i rozsądek w rozwiązywaniu trudnych problemów życia akademickiego, które miały miejsce w niełatwym okresie Jego działalności. Powszechnie było znane hobby Profesora, a mianowicie studiowanie budowy zegarków. Mam nadzieję, że Zegarmistrz Świata pozwoli Mu interesować się tym hobby przez wieczność.

Paweł Śniady

NA WYDZIAŁACH

CHEMICZNY

29 października 1997 r. odbyło się 16. posiedzenie Rady Wydziału.

Prodziekan, prof. Andrzej Matynia, przedstawił dane dotyczące ilości studentów na wydziale.

Stan na 28.10.1997 r.:

Studia magisterskie: I rok 720, II rok 304, III rok 243, IV rok 218, V rok 200, razem: 1785

Studia inżynierskie: dzienne (filia Wałbrzych) 34, zaoczne (filia Wałbrzych) 32, zaoczne (Wrocław) 36, razem 102.

Rada przyjęła wniosek, że zasady rekrutacji kandydatów na studia na Politechnice Wrocławskiej w roku akademickim 1996/97 będą obowiązywać również w roku akademickim 1998/99. Zatwierdzono jednomyślnie 17 specjalności oferowanych do wyboru studentom III roku.

Prof. Edward Radoński przedstawił koncepcję nowej specjalności *Zarządzanie i Marketing w Przemśle Chemicznym* na kierunku *Technologia chemiczna*. Konieczność powołania tej specjalności uzasadnił zmianami, jakie zaszły w gospodarce narodowej, a zwłaszcza w przedsiębiorstwach przemysłu chemicznego. Prof. Radoński scharakteryzował sylwetkę absolwenta nowej specjalności: powinien on posiadać szeroką wiedzę o procesach chemicznych, będąc jednocześnie przygotowanym do zarządzania przedsiębiorstwem branży chemicznej działającym w warunkach gospodarki wolnorynkowej. Rada wyraziła zgodę na umieszczenie specjalności *Zarządzanie i Marketing w Przemśle Chemicznym* na kierunku *Technologia chemiczna* do wyboru studentom w roku akademickim 1998/99.

Przedstawiono i przedyskutowano stanowisko komisji do opracowania systemu punktów kredytowych na wydziale. Proponowane cele wprowadzenia systemu punktów kredytowych to:

1) kompatybilność naszego programu studiów z programami obowiązującymi w krajach Unii Europejskiej, tak aby umożliwić wymianę studentów na każdym etapie studiów,

2) sterowanie wyborem zajęć przez studentów.

Na wniosek dziekana zmieniono uchwałę w sprawie studiów doktoranckich na Politechnice Wrocławskiej z uwagi na

Dokończenie na stronie 25

ZJAZD XXX-lecia Wydziału Podstawowych Problemów Techniki

Drodzy Koleżanki i Koledzy, Absolwenci WPPT

W roku 1968 powołano na Politechnice Wrocławskiej Wydział Podstawowych Problemów Techniki (jako kontynuację SPPT). Z okazji XXX-lecia Wydziału pragniemy zorganizować Zjazd Absolwentów, który planujemy na sobotę 20 czerwca 1998. W programie Zjazdu znajdzie się spotkanie z władzami Uczelni i profesorami, spotkania w grupach latami, zwiedzanie Wydziału i Instytutów, bankiet oraz oczywiście czas na osobiste spotkania.

Pragniemy tę okazję wykorzystać do przygotowania wydawnictwa poświęconego WPPT, wyposażonego w listę absolwentów oraz wzbogaconego w te informacje o absolwencie, na których publikację się zgodzi (stan rodzinny, zawód wykonywany, miejsce pracy, osiągnięcia, najróżnorodniejsze formy aktywności). Są to wiadomości, o które będą pytać koledzy, ale zebrane dopełniają również obraz WPPT.

Chcielibyśmy, aby Zjazd zapoczątkował bazę danych o absolwentach, dostępną dla wszystkich m.in. w internecie (<http://www.im.pwr.wroc.pl/wppt>), aktualizowaną na bieżąco w oparciu o informacje od Was.

Ponieważ nie dysponujemy aktualnymi adresami wszystkich kolegów, uprzejmie prosimy o rozpowszechnienie treści tego pisma wśród tych kolegów, których adresy znacie.

Uprzejmie prosimy o przysłanie ankiety oraz wspomnień, refleksji, zdjęć (z podpisem, co na nich jest!), które moglibyśmy umieścić w naszym wydawnictwie.

Osoby zainteresowane udziałem w Zjeździe lub otrzymywaniem w przyszłości informacji o WPPT proszone są o wpłatę już teraz kwoty 24 zł opłaty rejestracyjnej na konto: Politechnika Wrocławska, Wybrzeże Wyspiańskiego 27, 50-370 Wrocław, nr 11201665-3418-131-3000 w Banku Zachodnim o/Wrocław z dopiskiem: tytułem: Zjazd PPT, zlec. W-11/412296 do dnia 15.01.1998. Na przelewie prosimy podać imię, nazwisko, adres oraz, jeśli to możliwe, numeru dyplomu lub roku ukończenia PPT. Każdy wpłacający w lutym 1998 otrzyma program Zjazdu (w przeciwnym przy-

padku prosimy o sygnał). Osoby, które wpłacają opłatę rejestracyjną, jeśli nie będą uczestniczyły w Zjeździe, otrzymają pocztą po Zjeździe wszystkie materiały, które będą przygotowane dla uczestników.

Istnieje możliwość, aby na Zjeździe zaprezentować firmy, w których pracujecie oraz inne osiągnięcia (książki, dyplomy, medale sportowe itd.). Prosimy o kontakt w tych sprawach. Jesteśmy zainteresowani w znalezieniu nowych sympatyków i sponsorów Wydziału.

Bardzo uprzejmie prosimy wszystkich absolwentów o przysłanie swoich danych na adres Dziekanatu WPPT w formie punktów z ankiety:

- 0 – numer dyplomu,
- 1 – imię,
- 2 – nazwisko (na dyplomie),
- 3 – nazwisko nowe (tylko, jeśli zmienione),
- 4 – rok ukończenia PPT (+ mat., fiz., BT, IM),
- 5 – adres (+kod, ew. kraj),
- 6 – tel., e-mail,
- 7 – tytuły (+rok, np. dr (1979)),
- 8 – stan rodziny (np. żona Ania + 2 synów (1961, 1965) + córka (1962)),
- 9 – zawód wykonywany, miejsce pracy,
- 10 – inne aktywności i osiągnięcia (medale, patenty, książki, utworzenie własnej firmy),
- 11 – kilka zdań o sobie, hobby, refleksje.

Prosimy o przysyłanie nawet niepełnych ankiet. Dane, których nie chcecie publikować, należy poprzedzić przekreśloną literą P (=nie publikować) bezpośrednio po numerze punktu, w którym się znajdują. Prosimy o zwrot ankiet do 15.01.1998 r.

Gorąco prosimy wszystkich absolwentów o przysyłanie w przyszłości do Dziekanatu PPT – w przypadku zmiany – aktualnych danych (adres, nowe nazwisko, miejsce pracy, tytuły). Dane te będą na bieżąco aktualizowane.

Na Zjazd serdecznie zapraszamy również absolwentów wcześniejszego SPPT. W Zjeździe mogą uczestniczyć również studenci WPPT. Mile widziany udział współmałżonków.

Organizatorzy Zjazdu XXX-lecia WPPT.

Klub Sportowy AZS Politechniki Wrocławskiej XX-lecie działalności

W tym roku Klub Sportowy AZS Politechniki Wrocławskiej świętuje dwudziestolecie działalności studenckiej i wyczynowej. Zrzesza on ponad 600 osób, trenujących różne dyscypliny sportu w 25 sekcjach. W Klubie istnieją trzy sekcje wyczynowe (wioślarstwo, tenis stołowy i brydż sportowy), w których z dużym powodzeniem realizują swoje plany sportowe o aspiracjach olimpijskich.

Podstawowym celem Klubu jest stworzenie studentom jak najlepszych warunków do uprawiania kultury fizycznej. By zapewnić studentom stały ruch, organizuje się ligi wydziałowo-instytutowe w piłce nożnej, siatkowej i koszykowej, a także zajęcia na basenie i siłowni. W stałych formach zajęć sportowo-rekreacyjnych bierze udział ponad 300 studentów i pracowników.

Dużym powodzeniem cieszy się sekcja turystyczna i rowerowa, które organizują górskie rajdy piesze i rowerowe. Tradycją są też organizowane co roku obozy adaptacyjne.

W sobotę 22 listopada 1997 odbyło się spotkanie obecnych i dawnych członków AZS, którzy w ciągu 20 lat istnienia Klubu przyczynili się do jego rozwoju. Wśród gości znaleźli się m.in.: Jerzy Bocheński (dy-

rektor Wydziału Kultury i Sportu w Urzędzie Miasta Wrocławia), Zbigniew Paliga (dyrektor Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Wojewódzkiego), Marian Dymalski (wiceprezes Zarządu Głównego AZS), Włodzimierz Moska (prezes Wojewódzkiej Federacji Sportu), poseł Grzegorz Schetyński, Zygmunt Sutkowski (prezes Okręgowego Związku Tenisa Stołowego), płk Władysław Hryniewicz (prezes WKS Śląsk), a także pierwszy i wieloletni prezes Klubu AZS – Witold Charewicz (pełnił on tę funkcję przez 4 kadencje, w latach 1977-1981 i 1987-1991). Każdy z zaproszonych gości złożył na ręce prezesa Klubu list gratulacyjny. Wręczono też puchary.

Okolo 30 osób zostało odznaczonych odznakami AZS-u. Brązową odznakę „Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej” otrzymał Dariusz Cieślak, a srebrnymi odznakami „Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej” wyróżniono Waldemara Biskupa, Mariana Pawlaka i Leszka Jankiewicza.

W dyskusji wspomniano historię Klubu. W swojej obecnej formie Klub został powołany do życia decyzją Kolegium Rektorów 18.05.1977, ale koło AZS istniało na Politechnice Wrocławskiej już od roku

NA WYDZIAŁACH

Dokończenie ze strony 24

ich scentralizowanie i formalne usytuowanie przy Wydziale PPT.

W związku z dramatyczną sytuacją wydziałowej biblioteki wymagającej natychmiastowej restrukturyzacji powołano prof. dr hab. Andrzeja Piaseckiego na stanowisko pełnomocnika dziekana ds. organizacji biblioteki wydziałowej.

Poparto wnioski o przedłużenie zatrudnienia dr hab. Józefa Głuszka na stanowisku profesora nadzwyczajnego Politechniki Wrocławskiej na czas nieokreślony oraz prof. dr hab. Bronisławy Morawieckiej na stanowisku profesora na kierunku *Biotechnologia* na zasadzie umowy o pracę.

Poparto wnioski o zatrudnienie na stanowisku adiunkta naukowego dr Grażyny Kędziory i dr Marii Jasieńko-Hałał.

1947. Podkreślano też liczne sukcesy sportowe członków Klubu, którzy na zawodach często plasowali się w ścisłej czołówce.

Z zadowoleniem należy odnotować także powstanie programu „Akademickie Wieści Sportowe”, który obecnie nadawany jest w sieci studenckiej TV-Styk dwa razy w tygodniu. Ambicją Klubu jest, by program ten był nadawany codziennie.

W roku 1985 powołano też do życia Sekcję Działalności Gospodarczej, która jest podporą finansową Klubu. Jej działalność opiera się na zatrudnianiu studentów przy różnorodnych pracach dorywczych. ●

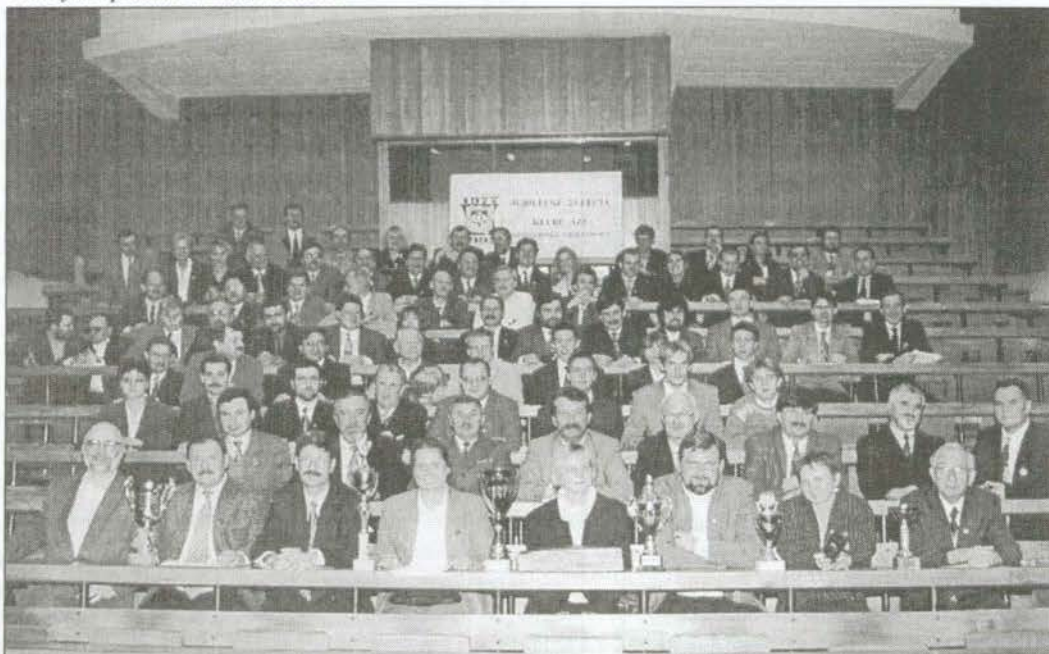
Jubileuszowa odznaka...

...i plakietka z ozdobnego etui.

Uroczyste spotkanie dwudziestolatków

NA WYDZIAŁACH**GÓRNICZY**

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 9.10.1997:

- Ogłoszono konkursy na stanowisko adiunkta w Zakładzie Systemów Maszynowych I-11 oraz w Zakładzie Geologii I-10.

- W głosowaniu tajnym jednogłośnie poparto wnioski o mianowanie prof. Moniki Hardygóry na Kierownika Zakładu Systemów Maszynowych I-11.

- Pozytywnie zaopiniowano plan, program oraz zakres egzaminu dyplomowego dla kierunku studiów „Górnictwo i geologia”, specjalności „Eksploatacja podziemna i odkrywkowa złóż”.

- Odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej nt. „Badania możliwości przeróbki odpadów przywęglowych z Lubelskiego Zagłębia Węglowego na surowiec ceramiczny”. Nadano stopień naukowy doktora nauk technicznych mgr Lucjanowi Gaździe.

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 5.11.1997:

- Przyjęto rozprawę doktorską mgr Tadeusza Przylibskiego nt. „Wybrane uwarunkowania występowania radonu-222 w Sudetach” oraz dopuszczono ją do publicznej obrony.

- Powierzono studia doktoranckie W-6 Studium Doktoranckiemu przy Wydziale PPT.

- Pozytywnie zaopiniowano plan, program oraz zakres egzaminu dyplomowego dla kierunku „Górnictwo i geologia”, specjalności „Geoinżynieria”.

W dniu 21.11.1997 na posiedzeniu Rady Wydziału:

- Odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej nt. „Wybrane uwarunkowania występowania radonu-222 w Sudetach”. Nadano mgr Tadeuszowi Przylibskiemu stopień naukowy doktora nauk technicznych.

- Rozstrzygnięto konkursy na stanowiska adiunktów. Zgodnie z decyzją komisji konkursowej poparto wnioski o zatrudnienie dr inż. Leszka Jurdziaka na stanowisku adiunkta naukowo-dydaktycznego w Zakładzie Systemów Maszynowych I-11 oraz pozytywnie zaopiniowano wnioski o zatrudnienie dr Tadeusza Przylibskiego na stanowisku adiunkta naukowo-dydaktycznego w Zakładzie Geologii.

INSTYTUT FIZYKI POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ

zaprasza uczniów i nauczycieli
szkół Wrocławia i Dolnego Śląska na

CYKL WYKŁADÓW POPULARYZUJĄCYCH FIZYKĘ połączonych z demonstracjami

Wykłady będą się odbywały w środy w sali 322 gmach A-1
PWr,

Wybrzeże Wyspiańskiego 27, początek godz. 17¹⁵

Terminy i tematy wykładów:

- I. 10.XII.1997 r. Prof. dr hab. Janusz M. Pawlikowski – Instytut Fizyki PWr
Co to jest fizyka kwantowa ?
- II. 07.I.1998 r. Dr Ludmiła Lewowska – Instytut Fizyki PWr
Zjawiska elektromagnetyczne
- III. 14.I.1998 r. Dr inż. Marek Zajac – Instytut Fizyki PWr
Czy 2 + 2 jest zawsze 4, czyli o interferencji
- IV. 21.I.1998 r. Prof. dr hab. Janusz M. Pawlikowski – Instytut Fizyki PWr
Podstawy działania komputera – okiem fizyka.
- V. 28.I.1998 r. Dr Stanisława Szarska – Instytut Fizyki PWr
Wpływ pola magnetycznego na organizmy żywe
- VI. 18.II.1998 r. Dr Andrzej Zaleski – Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN we Wrocławiu
Marznąć, czy nie marznąć ? (Czyli o niskich temperaturach)
- VII. 04.III.1998 r. Dr inż. Beata Radojewska – Instytut Fizyki PWr
Komputer w nauce i technice
- VIII. 11.III.1998 r. Prof. dr hab. Ryszard Poprawski – Instytut Fizyki PWr
O obrotach ciał – nie tylko niebieskich.
- IX. 18.III.1998 r. Dr Małgorzata Komorowska – Instytut Fizyki PWr
Zegary mierzące czas, który przeminął
- X. 25.III.1998 r. Dr Andrzej Zaleski – Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN we Wrocławiu
Kaprysy materii w bardzo niskich temperaturach – czyli o nadprzewodnictwie.
- XI. 15.IV.1998 r. Dr inż. Piotr Biegański – Instytut Fizyki PWr
Drgania w przyrodzie
- XII. 22.IV.1998 r. Dr Stanisława Szarska – Instytut Fizyki PWr
Promieniowanie jest wśród nas
- XIII. 29.IV.1998 r. Prof. dr hab. Jacek Własak – Instytut Fizyki PWr
Relatywistyczna ewolucja cyklotronu.

Organizator: dr Ludmiła Lewowska, Instytut Fizyki PWr
Informacji udzielamy pod nr tel: (071) 320.33.06, 320.37.71, 320.20.20

Gratulacje

Politechnika Wroclawska
Wydział Mechaniczny

Pani
Dr inż. Maria Kiszka
Redaktor Naczelny
„Pryzmatu”

Wielce Szanowna Pani!

Wydanie setnego numeru „Pryzmatu” to dobra okazja, by na Pani ręce złożyć najlepsze życzenia jego trwania i rozwoju.

Uważam, że „Pryzmat” spełnia w naszej Uczelni rolę daleko szerszą niż informacyjną. Stanowi forum wymiany myśli i doświadczeń, pozwala przedyskutować nawet kontrowersyjne inicjatywy.

Myślę, że rubryka „Na Wydziałach” bywa źródłem inspiracji i zdrowej rywalizacji między Wydziałami. Istotnym jest także to, że Redakcja wykazuje tak wiele inicjatywy, by zamieszczone wiadomości były aktualne, kompleksowe i też z Wydziału Mechanicznego.

Mówiąc inaczej, trudno jest wyobrazić sobie Politechnikę Wroclawską bez „Pryzmatu”.

Z najlepszymi życzeniami
Prof. Jan Koch
Dziekan Wydziału Mechanicznego

Wrocław, 1997.11.17

Pani
dr Maria Kiszka
Redaktor Naczelny
„Pryzmatu”

W imieniu redakcji „Życia Akademickiego” składam na ręce Pani Redaktor najserdeczniejsze gratulacje z okazji wydania setnego numeru Waszego pisma. „Pryzmat” zapisał się już na stałe w annałach polskiej prasy akademickiej i sądzę, iż podobnych jubileuszy będzie znacznie więcej. W każdym razie życzę tego Waszemu zespołowi ze szczerego serca.

Redaktor Naczelny
„Życia Akademickiego”
dr n.hum. Jerzy Jankowski

Wrocław, 19 listopada 1997

Nagrody za prace doktorskie z fizyki

Towarzystwo Popierania i Krzewienia Nauki oraz Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej, organizatorzy konkursu im. Grzegorza Białkowskiego, przyznały w tym roku **nagrodę I stopnia** rozprawie doktorskiej „Teoria nadprzewodnictwa anyonowego i układów złożonych fermionów”. Autorem pracy jest **dr Piotr Sitko**, a promotorem – **prof. Lucjan Jacak** (WPPT).

Nagrodę II stopnia otrzymał **dr Wojciech Królów** za pracę z dziedziny fizyki jądrowej wykonaną w Instytucie Fizyki Jądrowej w Krakowie pod kierunkiem **prof. Rafała Bryły**.

Uroczystość wręczenia nagrody odbyła się 27 listopada w Pałacu Staszica w Warszawie.

Nagroda jest przyznawana za najlepszą w kraju pracę doktorską i dotyczy co roku innej dziedziny nauk ścisłych należących do kręgu zainteresowań prof. Grzegorza Białkowskiego. W zeszłym roku nominowaną do nagrody dziedziną była chemia, w tym – fizyka, w przyszłym będzie astronomia. Do konkursu na pracę z fizyki przedstawiono 24 prace z ostatnich 3 lat.

Organizacja konkursu zajmuje się TPiKN, zaś FNP finansuje nagrody (6 tysięcy i 4 tysiące zł.)

Dr Piotr Sitko odnosił już wcześniej znaczące sukcesy. Jeszcze jako doktorant był stypendystą FNP. Pracując nad doktoratem odbywał staże w krajowych i zagranicznych ośrodkach naukowych (USA). Obok osobistych walorów dra Sitki do jego sukcesu przy-

czynił się także trafny wybór nowoczesnej tematyki badawczej.

Problematyką anyonów i złożonych fermionów zajmują się obecnie czołowi fizycy, tacy jak R.B. Laughlin, A.L.Fetter, E.Witten czy A. Polyakov. Zagadnienia kwantowego, ułamkowego efektu Halla w układzie złożonych fermionów i stan metaliczny złożonych fermionów są bardzo obiecujące.

Wkroczenie w te zagadnienia cieszy naukowców, gdyż otwiera świat nowych cząstek, zupełnie odmiennych od znanych do tej pory bozonów i fermionów (stąd nazwy: any-ony i złożone fermiony). Takie odkrycia mogą być udziałem dzisiejszych studentów i doktorantów Wydziału Podstawowych Problemów Techniki.

Stypendium
Włodzimierza Trzebiatowskiego

Wyniki konkursu

Jak co roku Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych we Wrocławiu zorganizował konkurs na najlepszą pracę dyplomową z fizyki lub chemii ciała stałego.

Spośród zgłoszonych do konkursu dziesięciu prac dyplomowych zrealizowanych na czterech polskich uczelniach komisja konkursowa pod przewodnictwem prof. dr hab. Józefa Sznajda postanowiła przyznać stypendium naukowe im. Włodzimierza Trzebiatowskiego za 1997 rok **mgr Pawłowi Szyszkowi** za pracę „Przewodnictwo Landauera aperiodycznych sieci” wykonaną na Wydziale Podstawowych Problemów

FILIA WALBRZYSKA

LISTOPAD

5.11.1997 – zakończenie remontu sanitariatów w bud. A

6.11.1997 – impreza studencka „Dzień budowlanka”, organizowana przez studentów Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego

7.11.1997 – impreza studencka „Półmetek” organizowana przez studentów Wydziałów Informatyki i Zarządzania oraz Mechanicznego

14.11.1997 – przyznanie Złotych Odznak Politechniki Wrocławskiej pracownikom Filii: Genowefie BLOCH, Ewie PSZCZÓŁKOWSKIEJ, Elżbiecie RUTECKIEJ, Andrzejowi SOCHACKIEMU

18.11.1997 – wręczenie nagród Dyrektora Filii z okazji Święta Politechniki Wrocławskiej. Nagrody otrzymali: Kazimiera BEDNAREK, Krzysztof DROZDOWSKI, Janina JAWORSKA, Roman JAWORSKI, Zofia KUSKA, Zdzisława SNOWACKA, Ryszard STAROSTA

25.11.1997 – impreza studencka „Otrzęsiny pierwszych lat”

26.11.1997 – promocja Instytutu Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn PWr z udziałem: prof. Wacława KOLLEKA – Dyrektora Instytutu, prof. Jana KULCZYKA – Z-cy Dyrektora, dr Tomasza NOWAKOWSKIEGO – Z-cy Dyrektora, prof. Janusza PLUTECKIEGO, prof. Piotra WRZECIONARZA, dr Dimitri CAPANIDISA, dr Jerzego CZMUCHOWSKIEGO, dr Wojciecha WALKOWIAKA

27.11.1997 – impreza studencka „Andrzejki”

28.11.1997 – udział Dyrektora Filii w uroczystości wręczenia dyplomów absolwentom na Wydziale Inżynierii Środowiska w auli Politechniki Wrocławskiej

Techniki PWr pod kierunkiem **dra Włodzimierza Salejdy**. Laureat otrzymał nagrodę w wysokości 1200 zł oraz roczne stypendium w wysokości 1000 zł miesięcznie.

Jednocześnie uhonorowano wyróżnieniem **mgr Justynę Zawadzką** za pracę „Charakterystyka prądowo-napięciowa i procesy degradacyjne w organicznych diodach emitujących światło opartych na polifenylenuwinyli” wykonaną na Wydziale Podstawowych Problemów Techniki PWr pod kierunkiem **dra hab. Andrzeja Miniewicza**, prof. PWr.

NA WYDZIAŁACH

BUDOWNICTWO LĄDOWE I WODNE

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 5.12.1997 dziekan poinformował, że postanowieniem z dnia 15.11.1997 Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał tytuł naukowy profesora nauk technicznych dr hab.inż. Janowi Biliszczukowi, prof.nadzw.PWr.

Poparto wniosek o nadanie tytułu naukowego profesora dr hab.inż. Tomaszowi Strzeleckiemu, prof.nadzw.PWr.

Dopuszczono do kolokwium habilitacyjnego dr inż. Zbigniewa Zembatego z Politechniki Opolskiej.

Poparto wniosek o przedłużeniu zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego na czas nie określony dr hab. inż. Markowi Krużyńskiemu.

Postanowiono otworzyć konkurs na stanowisko profesora nadzwyczajnego PWw w specjalności konstrukcje betonowe.

pozytywnie zaopiniowano wniosek Instytutu Inżynierii Lądowej, dotyczący udzielenia dr inż. Jakubowi Marcinowskiemu rocznego (od 15.02.1998) urlopu płatnego w celach naukowych na przygotowanie rozprawy habilitacyjnej.

Szczepienia przeciw żółtacze

Uprzejmie informujemy, że od grudnia bieżącego roku **pracownicy Politechniki Wrocławskiej będą mogli być szczepieni przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B** szczepionką Engerix B w **Przychodni Rejonowej dla Pracowników i Studentów Politechniki Wrocławskiej przy ul. Wittiga 8.**

Przewidywany termin rozpoczęcia szczepień **po 15 grudnia 1997r.** Ilość szczepionki jest ograniczona.

Wymagane jest zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do szczepienia.

Zasadnicze szczepienie składa się z trzech dawek:

pierwsza dawka – wybrany dzień
druga dawka – 1 miesiąc później
trzecia dawka – 6 miesięcy od podania pierwszej dawki.

Celem szczepienia jest:

1. Zapobieganie nosicielstwu z jego następstwami: przewlekłemu zapaleniu wątroby, marskości i rakowi,
2. Zapobieganie ostrym zachorowaniom na wirusowe zapalenie wątroby,
3. Zapobieganie przenoszeniu zakażenia na zdrowych ludzi.

Zapraszamy do skorzystania z naszej oferty.

Dyrektor ZOZ dla Szkół Wyższych
lek.med. Andrzej Gawlik

Wycieczka naukowa studentów Wydziału Podstawowych Problemów Techniki

Stypendium DAAD

W dniach 20-28 października br. odbyła się wycieczka naukowo-dydaktyczna grupy studentów WPPT do Niemiec. Celem wyjazdu było zapoznanie studentów z pracami, głównie z zakresu optyki biomedycznej, prowadzonymi w niemieckich instytutach i laboratoriach. Program wyprawy obejmował placówki naukowe w Berlinie, Bremie, Münster i Monachium. Rozpoczęliśmy od Berlina...

Już parę minut po zainstalowaniu się w hotelu udaliśmy się do Instytutu Fizyki na Uniwersytecie im. Humboldta w Berlinie. To co od razu dało się zauważyć, i stało się regułą do końca wyjazdu, to doskonałe wyposażenie, o którym w Polsce nierzadko można tylko pomarzyć (a mimo to gospodarze często narzekali na brak środków na badania!!!). „My na takim sprzęcie też byśmy robili badania...” chciałoby się powiedzieć, ale to, co nam pokazali niemieccy naukowcy dowiodło, że aparatura nie jest jedyną rzeczą jaką mogą się przed światem pochwalić. W zwiedzonym Instytucie zaprezentowano nam bardzo nowoczesny endoskopowy system do diagnozowania stanu tkanki (tkanka zdrowa – zapalenie – przerost – nowotwór) wykorzystujący zjawisko fluorescencji w tkankach pobudzonych światłem laserowym. Prowadzi się tam również badania nad zastosowanie kolorowej holografii obrazowej oraz rozpoznawaniem obrazów z zastosowaniem ich transformaty Fouriera. Drugi dzień w Berlinie to odwiedziny w Laser- und Medizin-Technologie GmbH gdzie obejrzelśmy (a także wypróbowaliśmy) całą grupę laserów wykorzystywanych w medycynie począwszy od skalpeli laserowych, a na systemach biopsji optycznej skończywszy.

Kolejne dwa dni spędziliśmy w Bremie: na Uniwersytecie oraz w Bremen Institut für Angewandte Systeme. Na Uniwersytecie zapoznaliśmy się z praktycznymi zastosowaniami dyfrakcji światła (zdalny pomiar odległości w kamerach, rozpoznawanie obrazów) a także z mikroskopem akustycznym, który dzięki własnościom ultradźwięków, pozwala „zajrzeć” w głąb nieprzeźroczystych obiektów.

Trzecim przystankiem na naszej drodze było Münster i tamtejsze Laboratorium Biofizyki Uniwersytetu w Münster. Na uwagę zasługuje fakt, że z Uczelnią tą Politechnika Wrocławska ma w najbliższym czasie nawiązać ścisłą oficjalną współpracę. We wspomnianym Laboratorium prowadzi się prace związane z zastosowaniem holografii (obrabianej zarówno klasycznie-chemicznie, jak i komputerowo) m.in. do badania drgających obiektów jak np. błona bębenkowa. Ponadto opracowano tu metodę odtwarzania trójwymiarowego kształtu przedmiotów na podstawie rzutowanych na nie prążków.

Przedostatni etap wycieczki to stolica Bawarii-Monachium. Odwiedziliśmy tu doskonale znany we Wrocławiu Uniwersytet Techniczny i jego Instytut Elektroniki Technicznej. Oprócz tego zaproszono nas także do Kliniki Rechts von Isar, w której znajduje się tomograf pozytronowy – bardzo nowoczesne urządzenie diagnostyczne, które ze względu na jedną swoją wadę nie jest dostępne w Polsce, a wadą tą jest oczywiście cena.

Podróż zakończyliśmy w małej miejscowości Amerang, siedzibie firmy ROTECH. Firma ta produkuje (i stale unowocześnia) urządzenia do optycznej diagnostyki opon samochodowych określające ich przydatność do regeneracji. Jak podkreślał dyrektor firmy pozwalała to zwiększyć zaufanie klientów do regenerowanych, czyli także bardziej ekonomicznych i ekologicznych opon.

Należy szczególnie podkreślić, że w każdym miejscu byliśmy bardzo serdecznie przyjmowani a przy pożegnaniach zapraszano nas na kolejne wizyty (mamy nadzieję, że nie była to tylko kurtuazja). Zwiedzanie wszystkich laboratoriów poprzedzone było krótkim (w porwach do trzech godzin) wykładem, i nierzadko kończyło się jakimś smacznym poczęstunkiem. Ale nie samą nauką człowiek żyje...

Obraz tej wycieczki byłby niepełny, gdyby nie wspomnieć, co robiliśmy w czasie wolnym. Na ogół było to zwiedzanie miasta (co również dobrze może oznaczać poszukiwanie Aldika, taniego domu towarowego czy restauracji McDonald's). W Münster mieliśmy okazję obejrzeć i wysłuchać musicalu z piosenkami Toma Waitsa i zwiedzić lunapark. W Monachium popływaliśmy na olimpijskim basenie, zwiedziliśmy Muzeum BMW oraz przebiegliśmy przez wspaniałe Muzeum Techniki (mieliśmy tylko godzinę czasu). Dzięki uprzejmości naszego kierowcy urządziliśmy wycieczkę w Alpy: zwiedzanie Garmisch-Partenkirchen, wjazd kolejką linową (a zjazd zębata) na najwyższy szczyt Niemiec Zugspitze. No i najważniejsze, przez cały tydzień zgłębialiśmy niemiecki, a zwłaszcza bawarski folklor (czyli ten duży w litrowym kufku).

Na zakończenie trzeba powiedzieć, że to wszystko nie odbyłoby się bez pomocy naszej opiekunki p. dr hab. Haliny Podbielskiej i jej niemieckich przyjaciół: dr Güntera Wernicke i prof. Gerarda Müllera z Berlina, profesorów Boseck i Jüptner z Bremy, dr von Bally z Münster, prof. Eichmeiera z Monachium i dr Rotenkolbera z Amerang. Podziękowania także dla p. Dziekana prof. Jerzego Nowaka za zgodę na pokrycie kosztów wynajmu autobusu (który nas zawiózł do Berlina i potem odebrał z czesko-niemieckiej granicy) i dla wszystkich innych, którzy nam pomagali. Czytelnikom zaś życząc podobnych wyjazdów - zarówno niemiecki kierowca ze swoim autokarem, jak i przewodniczka z DAAD już czekają na następną grupę z Politechniki Wrocławskiej.

Krzysztof Janus
WPPT V rok IB

(zdjęcia można oglądać na str.31)

systemy audiowizualne ✓
meble biurowe i dydaktyczne ✓
komputery ✓

orvaldi
computers Polska Sp. z o.o.

50-370 Wrocław, Wybrzeże Wyspiańskiego 23,
tel./fax (071) 21 12 42, czynne w godz. 8⁰⁰-17⁰⁰

Wwakacyjnym okresie remontów i modernizacji, nasz sprzęt dydaktyczny, meble i usługi pozwolą Państwu wybrać optymalne rozwiązania spełniające Państwa potrzeby. Aby ułatwić Państwu wybór, zapewnimy doradztwo specjalistów d/s audiowizualnych oraz architektów.

Proponujemy naszą pomoc w zakresie:

Sprzęt audiowizualny:

- przekaz obrazu MOEPTA, MEDIUM:
 - rzutniki pisma,
 - episkopy,
 - video projektory,
 - panele LCD,
 - ekrany,
 - wskaźniki laserowe.
- systemy tablic FRANKEN:
 - białe, magnetyczne, korkowe,
 - przesuwne,
 - zestawy szynowe.
- profesjonalne i półprofesjonalne nagłośnienia,
- integracja sprzętowa sal audiowizualnych,
- laboratoria językowe TESLA,
- aparatura do tłumaczeń symultanicznych.

Meble dydaktyczne i specjalistyczne:

- pracownie komputerowe,
- pracownie chemiczne (włącznie z instalacjami):
 - digestoria,
 - stoły robocze,
- stoliki seminaryjne,
- sale wykładowe,
- meble do prezentacji audiowizualnych,
- magazyny, archiwa, szafki bhp.

Usługi dodatkowe

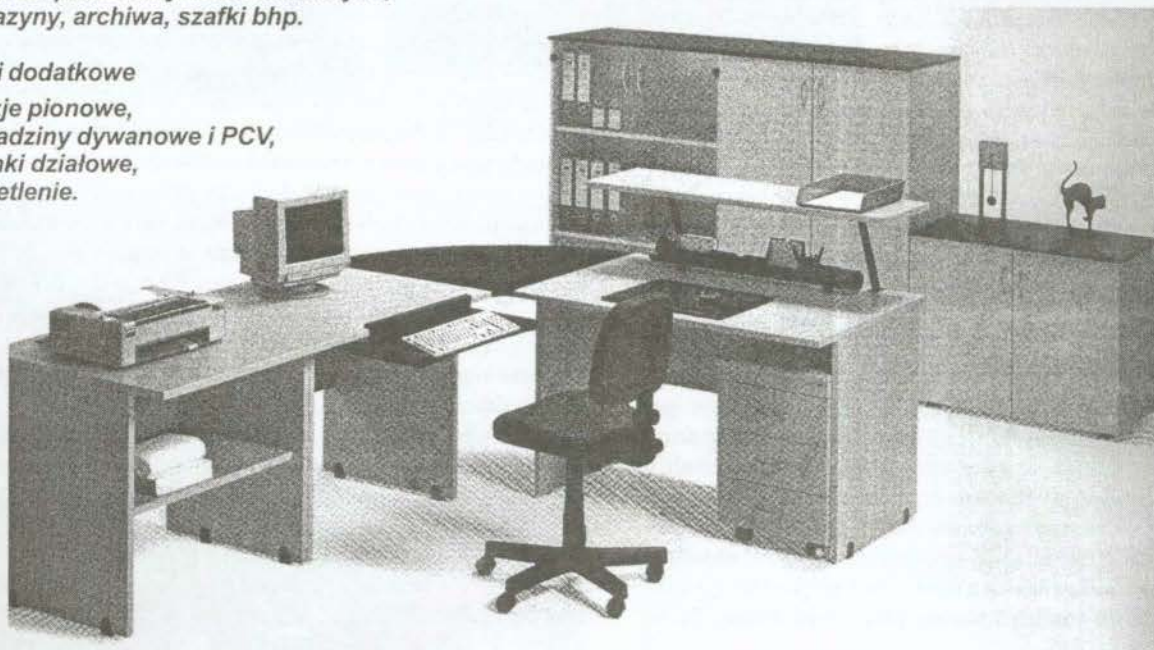
- żaluzje pionowe,
- wykładziny dywanowe i PCV,
- ścianki działowe,
- oświetlenie.

Meble biurowe

- zestawy:
 - gabinetowe,
 - pracownicze,
 - konferencyjne.
- meble pojedyncze:
 - biurka,
 - biurka komputerowe,
 - regały.

Komputery

- zestawy:
 - domowe,
 - biurowe,
 - indywidualne.
- zasilacze awaryjne UPS:
 - do indywidualnych stanowisk komputerowych
 - do sieci komputerowych
 - dużej mocy.

KSIĄŻKI, które polecamy...

Jan Waszkiewicz

**JAK POLAK Z POLAKIEM?
SZKICE O KULTURZE NEGOCJOWANIA**

Wydawnictwo Naukowe PWN
Warszawa – Wrocław 1997

Książka profesora Politechniki Wrocławskiej i kierownika Polsko-Amerykańskiego Studium Komunikacji Społecznej w Organizacji i Zarządzaniu wpisuje się w szereg publikacji pojawiających się na rynku. Mało jest jednak polskich prac, które podejmują tak praktyczne aspekty.

Autor koncentruje się na negocjacjach w sytuacjach konfliktowych, to znaczy gdy nastroje często biorą górę nad racjonalnym rozumowaniem. Aby mimo napięcia osiągnąć pożądany cel, trzeba umieć spojrzeć na sytuację z dystansu i odpowiedzieć sobie na kilka podstawowych pytań: z kim negocjuje, w jakim celu, o czym, w jaki sposób i w jakich warunkach. To z kolei rodzi wiele pytań szczegółowych.

Jan Waszkiewicz pokazuje – zarówno teoretycznie, jak na przykładach – zagrożenia i możliwości przyjętych metod działania. Zachęca do obserwacji i analizowania publicznych sytuacji negocjacyjnych. Proponuje też praktyczne ćwiczenia, wśród których podobno bardzo trudne jest publiczne mówienie dobrze o sobie przez piętnaście minut. (Nam wydało się to bardzo proste. Redakcja „Pryzmatu” robi to non stop.)

Jeśli ktoś z Państwa ma kłótniawą rodzinę lub denrewnującego szefa, powinien koniecznie kupić im wszystkim książkę Jana Waszkiewicza pod choinkę. ●

Jubileusz w BG

Ćwierć wieku nad książką

1 grudnia minęło 25 lat pracy na Politechnice Wrocławskiej dr inż. **Henryka Szarskiego**, który całe swoje życie zawodowe poświęcił naszej Bibliotece Głównej.

Pełnił on tu różne funkcje, od 1979 roku był zastępcą dyrektora Biblioteki Głównej, zaś w 1984 roku został jej dyrektorem.

W okresie jego działalności, choć nie tylko dzięki niemu, Biblioteka Główna przekształciła się z tradycyjnej placówki w nowoczesną, skomputeryzowaną jednostkę, a stosowane tutaj rozwiązania i metody działania są często przykładem dla innych instytucji. Gdyby nie nieustanne trudności finansowe, mógłby się może nawet chwalić nowym budynkiem bibliotecznym.

Dyrektor Szarski zgromadził w Bibliotece grono kompetentnych i energicznych pracowników, bez których żaden, nawet najwspanialszy szef nie osiągnie zamierzonego rezultatu. Sukces Henryka Szarskiego jest tym większy, że udało mu się zdobyć również sympatię podległego mu zespołu. Świadczy o tym atmosfera zorganizowanego w dniu 1 grudnia spotkania. Przybyli na nie wszyscy, którzy nie musieli właśnie pełnić dyżurów. Podano 10 (czemu nie 25?) rodzajów ciast osobiście upieczonych przez pracowników. (No, powiedzmy szczerze, że takie ciasta potrafią robić tylko **pracownicy BG**.) Dyrektor otrzymał też piękną laurkę.

Życzymy Jubilatowi doczekania w dobrym zdrowiu realizacji nowego budynku Biblioteki Głównej. ●

Obradowało Kolegium Rektorów

W dniu 27 listopada w sali Senatu Akademii Ekonomicznej obradowało Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola. Kolegium Rektorów skierowało zaproszenie do posłów i senatorów województwa wrocławskiego. Być może był to zbieg okoliczności, że skorzystali z niego tylko przedstawiciele opozycji: prof. prof. Marek Mazurkiewicz i Kazimierz Działocha. Prof. Andrzej Baborski, rektor AE zreferował spotkanie Prezydium KRASP z ministrem edukacji narodowej prof. Mirosławem Handke. Minister, jak relacjonował prof. Baborski, omówił działania resortu na rzecz zwiększenia dotacji na naukę i edukację. Niestety realia budżetowe nie napawają optymizmem – środki na inwestycje będą niższe o ponad 27 proc., wzrost dotacji na działalność statutową nie dogoni inflacji, przewidywane jest natomiast zwiększenie liczby studentów o 8–10 proc. Podwyżki będą minimalne. Rząd chciałby wprowadzić korekty do budżetu, gdyż ma świadomość, że bez nakładów niemożliwy jest rozwój nauki.

Stan przygotowań do wprowadzenia „nowej matury” przedstawiła kurator Grażyna Tomaszewska, która przy tej okazji wyraziła się ciepło o współpracy Kuratorium z uczelniami. „Nowa matura”, która przypuszczalnie zacznie obowiązywać od 2001 roku, łączyć ma egzamin dojrzałości z naborem na studia. Ma być ona dwuczęściowa: część zewnętrzna będzie zdawana przed komisją spoza szkoły i obejmie egzamin z języka polskiego oraz po jednym przedmiocie wybranym z grupy przedmiotów humanistycznych (historia, geografia) i grupy przedmiotów ścisłych (matematyka, fizyka, chemia). Część wewnętrzna będzie złożona z egzaminu z języka obcego zdawanego przed komisją szkolną i obrony pracy dyplomowej. Prze-

prowadzone zostały badania, które wykazują, że oceny uzyskiwane na takich egzaminach nie odbiegają od średnich wyników w minionych latach. Prowadzi się również badania ankietowe mające na celu ocenę przydatności na studiach kształcenia zdobytego w szkole. Dyrektor firmy InterArt, która jest organizatorem imprez targowych w Hali Ludowej, Edward Radoń przedstawił stan przygotowań i planowany przebieg targów edukacyjnych TARED’ 97. Po raz pierwszy wydany zostanie wspólny dla wszystkich uczelni Wrocławia informator zawierający ofertę edukacyjną.

Lek. med. Andrzej Gawlik, dyrektor ZOZ dla szkół wyższych nie przedstawił zestawienia kosztów poszczególnych usług medycznych. Rektorzy mogli się natomiast dowiedzieć, że istnieje ścisła zależność pomiędzy liczbą pacjentów z danej uczelni a liczbą pracowników i studentów. Zatem pokrywanie kosztów leczenia przez poszczególne uczelnie proporcjonalnie do liczby pracowników i studentów ma uzasadnienie. Powołano komisję, która określi przeliczeniowe koszty leczenia jednego studenta. Będzie to podstawą do określenia opłat wnoszonych przez poszczególne wrocławskie uczelnie. W skład komisji weszli: dr Ludomir Jankowski, prof. Andrzej Baborski, prof. Tadeusz Szulc i prof. Roman Duda.

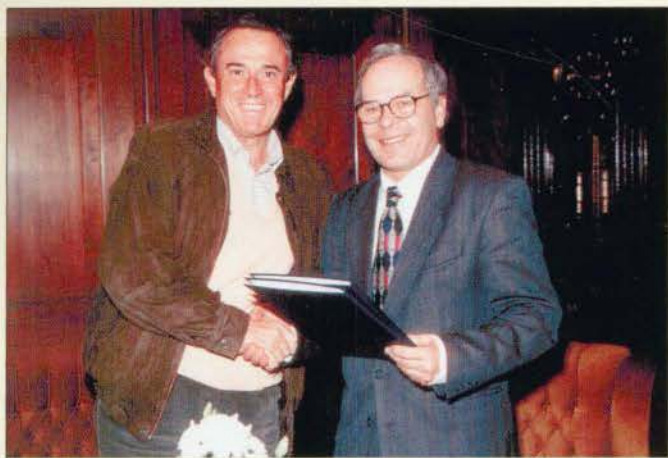
W niedalekiej przyszłości przewidywane jest usamodzielnienie się ZOZ-u. Badania okresowe będą płatne. Dyr. Gawlik z uznaniem wypowiedział się o pomocy Politechniki Wrocławskiej dla jego placówki.

Z uwagi na nieobecność rektora Uniwersytetu Opolskiego prof. Stanisława Nicię nie ustalono listy na dodatkowej tablicy Pomnika Martyrologii Profesorów Lwowskich.

Zapowiedziano, że podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej prof. Jerzy Zdrada będzie we Wrocławiu 15 grudnia i spotka się z rektorami. (mwj)

Echa współpracy z zagranicą

Politechnika Wroclawska ma szerokie i różnorodne kontakty zagraniczne. Zwykle mówi się w tym kontekście o wyjazdach na badania naukowe lub o konferencjach międzynarodowych. Tym razem prezentujemy podpisanie dwóch umów o współpracy.

Rektor Uniwersytetu w Las Palmas (Wyspy Kanaryjskie) prof. dr Francisco Rubio-Royo przybył do Wrocławia w celu podpisania umowy o współpracy z naszą Uczelnią.

JM Rektor PWr prof. Andrzej Mulak odwiedził Hagen (RFN), gdzie 6 listopada podpisał z rektorem tamtejszego FernUniversität prof. Helmutem Hoyerem umowę o współpracy w dziedzinie kształcenia zaocznego. Głównym punktem rozmów był rozwój wspólnego dwujęzycznego programu studiów.

Obradom przewodniczył dr Andrzej Galiński.

Pierwszym krokiem w realizacji planów jest zorganizowane 4 grudnia seminarium na temat kształcenia zaocznego

Przybyli prorektorzy obu uczelni: prof. dr Wolfgang Beekman (z prawej) i prof. Lucjan Jacak.

Pani mgr Krystyna Galińska (Sekcja Współpracy Międzynarodowej) zaprezentowała nam materiały dydaktyczne oferowane przez Ośrodek Informacji o Studiach Zaocznych.

Studenci też bywają za granicą

Grupa studentów z WPPT odbyła wycieczkę do Niemiec, gdzie zwiedzili kilka ośrodków naukowych.

To już szczyt wszystkiego!

Więcej na ten temat – w numerze.

W dniach 4-7 grudnia 1997 odbyły się we wrocławskim ratuszu kolejne

Wrocławskie Promocje Dobrych Książek.

Rozstrzygnięto Konkurs o „Pióro Fredry”. Żałujemy, że mimo bogatej oferty wśród wyróżnionych wydawnictw nie znalazła się Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej.

Nagrodzone książki to:

J. Kański, **Okulistyka kliniczna**, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner

T. Żabski (red.), **Słownik literatury popularnej**, Towarzystwo Przyjaciół Polonistyki Wrocławskiej

I. Krasicki, **Uwagi**, S.W. Czytelnik

A. Bikont, J. Szczęsna, **Pamiętkowe rupiecie, przyjaciele i sny Wisławy Szymborskiej**, Prószyński i Ska
J. Harasimowicz (red.), **Atlas architektury Wrocławia**, Wydawnictwo Dolnośląskie.

Nagroda specjalna – **Książka Roku 1997** przypadła Wydawnictwu Literackiemu z Krakowa za najnowsze tytuły z Serii Dwujęzycznej, m.in. – Wisławy Szymborskiej „Nothing Twice. Nic dwa razy”.

